12 పేజీలు అర్ధణా.

ప్రతి గ్రామం పత్రికల్లో నిండాలె. ప్రతిఒక్కరు చదువుకోవాలె, ఆనాడు—

జమీన్ రైతు

లోకానికి అన్నం పెట్టేది నేను -

తిండిలేక మలమల మాడి చచ్చేది నేను. —రైతు.

సంవత్సరం చందా రు 3 — పల్లెల్లో ప్రకటన లందించాలంటే ఇదే—

సంపుటము 9 | శుక్రవారము - 4—2—38. - నెల్లూరు | సంచిక 5

యుద్ధ జ్వాలలు

జపాను బెదరింపు.

బ్రిటను అమెరికా దేశములు ఇదివరలో గావించిన సంధిఒడంబడికల ననుసరించి చీనాకు ఏహానీయు చేయరాదేమోయని జపానుభయము. చైనాలో జపానుపేరాని బ్రిటనును బెదరించుచున్నారు. చైనాలో తమహక్కులను సంరక్షించుటతో తృప్తిపొందక బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వము చైనా కేంద్ర ప్రభుత్వమువారికిని తమకునుగల ఆర్థిక రాజకీయ సంబంధములం పెట్టియున్న కలుగగూడదని పట్టు పట్టినచో విషమపరిస్థితులేర్పడగలవనియు, అందువలన బ్రిటను జపాను దేశములకు తీవ్రమగు సంఘర్షణ యేర్పడవచ్చుననియు, జపానులో జనసంఖ్య అధికమగుచుండుటవలన చైనాదేశంలో కొంతభాగమును జపాను ఆక్రమించుకొనక తప్పదను మాట బ్రిటిషువారు అంగీకరింపవలెననియు, లేనిచో రెండు దేశములకు సంఘర్షణ మేర్పడగలదనియు తెల్పెను.

అమెరికా యుద్ధసన్నాహము.

ప్రపంచమున యుద్ధ సంరంభము అధికముగ నుండుటవలన అమెరికావారు ఆత్మసంరక్షణ కొరకు ఆయుధబలమును వృద్ధిచేసుకొనుటతప్పనిసరియని రూజువెల్టుగారు తెల్పిరి. ప్రస్తుత అమెరికా వైమానికశాఖయందు 2 వేల విమానములున్నవి. క్రొత్తగ 1000 విమానములు నిర్మింపబడును. నూతనముగ నిర్మింపబడు యుద్ధనావల ప్రమాణము 105 వేలటన్నులుండుననియు, క్రూయిజర్ల ప్రమాణము 68500 టన్నులనియు ప్రకటింపబడెను. నావికానిర్మాణ విషయమై ప్రస్తుతకార్యక్రమము ఖర్చు మొత్తం 100 కి 20 [illegible] అధికముచేయబడును. 1988 లో [illegible] పెద్ద యుద్ధనావలను 2 క్రూయిజర్లను నిర్మింపవలెనని కొన్ని చిన్నరకముల యుద్ధనావల నిర్మాణమునకు 150 లక్షల డాలర్లు ప్రత్యేకింపవలెనని [illegible]లంచబడెను.

ఫ్రాన్సు సంరక్షణ

వివిధ రాజ్యములవారును ఆయుధసామగ్రిని అయత్తము చేసుకొనుచుండ ఫ్రాన్సుదేశముకూడ తగినజాగ్రత్త పడుచున్నది. 1988 సంవత్సరమునకు నావికాదళ నిర్మాణపుఖర్చు 1987 సం॥ మొత్తము కన్న 60 లక్షల ఫ్రాంకులు తక్కువగనుండునట్లు ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించుకొనియుండిరి. కాని ఇతరదేశములు తమ నావికాదళఖర్చులను తగ్గించుకొనందున ఫ్రాన్సు ప్రభుత్వంవారు యిప్పుడు ప్రత్యేకింపబడిన మొత్తముకన్న ఎక్కువ మొత్తమును ప్రత్యేకించవలెనని నిశ్చయించిరి.

మహాసముద్రీయుల మైత్రి

కమ్యూనిజమును ప్రతిఘటించుటకు మహాసముద్రీయ రాజ్యముల మైత్రి, సహకారము చాల లాభకరముగనుండునని జపానువారి తలంపు. ఈవిషయమై తగుప్రయత్నములు గావింపబడుచున్నవి. ఇటీవలనే ఇరాను రాజ్యమునకు జపాను ప్రతినిధిని, ఇరానుప్రతినిధి టోకియోకు పంపుటకు యేర్పాటులు జరిగినవి.

జపాను యుద్ధనావలు

జపాను ప్రభుత్వంవారు గొప్పప్రమాణముగల యుద్ధనావలను కొన్నిటిని నిర్మింపనిశ్చయించిరని తెలియుచున్నది. ఇందువలన బ్రిటను, ఫ్రాన్సు, అమెరికా దేశములు ఆందోళనచెంది యెదురిసన్నాహము వారు గావించుకొనుచున్నారు. లండను నావికాదళపు ఒడంబడికయందు జపాను సంతకముచేయనందున నావికాదళ నిర్మాణ కార్యక్రమము విషయమై వివరములు తెలుపవలెనని జపాను ప్రభుత్వమును బ్రిటను కోరుటకు వీలులేకున్నది. నావికాదళ నిర్మాణవిషయమై పోటీ యేర్పడకుండునట్లు బ్రిటను, ఫ్రాన్సు, అమెరికా ప్రభుత్వములు పరస్పర సంప్రతింపులు జరుపుచున్నవి.

సమితికి చైనా మొఱ

చైనా సమితికి మొఱపెట్టుకొనెను. అక్టోబరు 6 వ తేదీన జపానువారి అత్యాచారములను నిరసించుచు సమితి వారొక తీర్మానము గావించియుండిరి. ఆనాటినుండి నేటివరకు జపానువారి దౌష్ట్యములు లెక్కలేనన్ని కలవు. ఒక్క నాన్‌కింగు నగరమునమాత్రమే యుద్ధములో యేలాటి సంబంధములేనివారలు షుమారు 20 వేలమంది జపానువారి బాంబులకు గురియైరి. చైనాను రక్షించు విషయమున సమితివారు తమబాధ్యతలను నిర్వర్తింప వలెననియు, జపానుదౌర్జన్యమును నిరోధించుటకై జపానుపట్ల ఆంక్షలను విధింపవలయుననియు, దూరప్రాచ్యదేశమున చైనాజపాను దేశములకు యుద్ధము జరుగుచున్నంతకాలము ఐరోపా శాంతికి భంగకరముగ నుండగలదనియు చైనాప్రభుత్వము నానాజాతిసమితికి విన్నపము పంపుకొనెను. ఈవిన్నపము సమితి సంఘసమావేశమున చర్చింపబడి అక్టోబరు 6 వ తేదీన గావింపబడిన తీర్మానమును బలపరచుచు అన్ని రాజ్యములు చీనాకు సహాయపడవలెనని కోరుచు ఒక తీర్మానము గావింపబడెను.

కేవలం సానుభూతి తీర్మానములోనే విడచిపెట్టక చీనా మనిజముగులాభకరమగు సహాయమును సమితి ఒసంగవలెననియు, జపాను దుండగములను అణచివేయుటకు ఎక్కువపట్టుదలతో ప్రయత్నించవలెననియు, చైనాప్రతినిధి తెల్పెను.

జపాను కొత్తపన్నులు

యుద్ధనిర్వాహణమునకుగాను 10 కోట్ల రూప్యముల ఆదాయమును వృద్ధిచేయుచు ప్రభుత్వమువారు కొత్తపన్నులను విధించియున్నారు.

బాంబుల ఘోరము.

విమానములనుండి యుద్ధసంబంధములేని నగరములపై బాంబులను వేయుట ఘోరముగాన, ఇట్టి దురంతములు జరుగకుండునటుల వివిధరాజ్యములు ఒక అంతర్జాతీయఒడంబడిక గావించుకొనునట్లు ప్రభుత్వమువారు తమ పలుకుబడిని వినియోగింపవలెనని బ్రిటను కామన్సుసభలో మార్గను కోన్సుగారొక తీర్మానముపపాదించిరి. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారని ఈడెనుగారు తెలిపిరి.

కాంగ్రెసు మంత్రుల కార్యకలాపాలు

బొంబాయిలో హరిజనులకు దేవాలయ ప్రవేశము.

దేవాలయములలో పూజచేసుకొనుటకు హరిజనులకుగల యిబ్బందులను తొలగించుబిల్లు బొంబాయి శాసనసభలో ఆమోదించబడెను. ధర్మకర్తల కొసంగబడు ఆజ్ఞాపత్రము సందేహయున్నను సరే న్యాయస్థానముయెదుట ప్రకటనచేసి, యింతకు పూర్వము హరిజనులను రానివ్వని దేవాలయములలోనికి యికముందు రానిచ్చుటకు దేవాలయ ధర్మకర్తలకు యీబిల్లు అధికారమొసంగుచున్నది.

* * *

గుజరాతులో సత్యాగ్రహసమయమున వశపరచుకొనబడి వేలము వేయబడిన భూములను మరల స్వంతదారులకు యిచ్చివేయుటనుగూర్చి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి,

* * *

ఒరిస్సాలో హరిజనుల విద్యకు రు 5 వేలు.

హరిజనులలోను, కొండజాతులలోను విద్య ప్రోత్సహించుటకై రు 5 వేలు అధనముగ యివ్వవలెనని ఒరిస్సా ప్రభుత్వంవారు తీర్మానము గావించిరి.

* * *

సినిమా ప్రచారము.

సినిమాలమూలముగ ప్రబోధము కలుగజేయుటకు మధ్యరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారొక విద్యావిషయక సంఘమును నియమించిరి.

పురుగుల వలన తెగుళ్ళు

వ్యవసాయశాఖయందు పంటలకువచ్చు పురుగుల తెగుళ్ళనుగూర్చి జరుగు పరిశోధన కార్యమును జిల్లాలలో ప్రచారము చేయుటకును, జిల్లాలలోని యిబ్బందులు పరిశోధనశాఖవారికి తెలియుటకును, అన్యోన్యసహాయ్య మొందుటకై బొంబాయి ప్రభుత్వంవారు ఒక సంఘమును నియమించిరి.

* * *

మదరాసులో మునిసిపాలిటీల చట్టము సవరణ.

1 తేదిన అసెంబ్లీయందు స్థానిక పరిపాలనాశాఖామంత్రిగారు, 1920 సం॥పు జిల్లా మునిసిపాలిటీల చట్టమును, మదరాసు లోకల్‌బోర్డుల చట్టమును సవరించుటకుగాను ఒకచట్టమును ప్రతిపాదించిరి. ప్రస్తుతము రాష్ట్రీయ అసెంబ్లీసభకు ఓటరులకు నిర్ణయింపబడిన అర్హతలనే ఇకమీదట మునిసిపలు సంఘముల ఓటరులకును, జిల్లా పంచాయతీబోర్డుల ఓటరులకును యీ సవరణ చట్టమునందు నిర్ణయింపబడినది.

నిమ్నజాతులను పదము తొలగించి, హరిజనులనిగాని, ఆదిద్రావిడులనిగాని చేర్చబడును.

మూడుమారులు యీ చట్టము ప్రతిపాదింపబడి సభామోదముబడసెను.

* * *

పోలీసులకు బీహారు ప్రధానమంత్రి హితవు.

గ్రామసీమలలో పోలీసులనిన ప్రజలు యింకను హడలిపోవుచున్నట్లు వినుటకు నాకు చాల కష్టముగనున్నది. పోలీసులవిషయమై ప్రజలకుగల దుర్భ్రమలను తొలగించుటవసరము. పోలీసులను ప్రజలు ప్రేమించునటుల చేయవలెను. పోలీసులు కూడ ప్రజలను ప్రేమించినగాని యిది సాధ్యముకాదు......పోలీసుల అధికారములు చాల హెచ్చుగనుక, వారిబాధ్యతలుకూడ అధికముగ నున్నవి. ప్రభుత్వమువారు కేవలం పరిపాలించుటయేగాక తమపరిపాలనయందున్న ప్రజల యోగక్షేమముకూడ విచారింపవలెను. పోలీసులు తమవిధులను, సత్యనిరతితో, న్యాయబుద్ధితో నెరవేర్చుచున్నంతవరకు నేను వారిని సమర్థించెదను. కాని పోలీసులు తమ్ముబాధపెట్టుచున్నారని వినినచో సిగ్గుచే నేను తలవంచుకొనవలసి వచ్చును. పోలీసులు నేరస్థులను దండింపవలెను, అణగద్రొక్కబడినవారిని రక్షింపవలెను.

మిగత కాలము 7—వ పేజీలో చూడుడు.

కూపులవల్ల కలుగు అనర్థకము.

కూపుపద్ధతివల్ల ఫారెస్టు రక్షింపబడదు

—

చేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డి,
(ఫారెస్టు విచారణ కమిటీ)

కూపు అనేది ఇంగ్లీషుమాట. అడవిలో కొంత విస్తీర్ణము, 2 లేక 3 వందల యెకరాలు కంప, కర్రకొట్టుటకై విభజిస్తారు. దాన్నే కూపంటారు. దానిలో యుండే పొదలనంతా, వేలంవేసి, కంట్రాక్టరుకు యిస్తారు. ఆకంట్రాక్టరు, నిర్ణీతమైన దబ్బును ప్రభుత్వానికి చెల్లించి, దానిని రైతులకు అమ్ముతాడు. నియమముండదు, కంట్రాక్టరు యిష్టం. తన యిష్టం వుంటే యిచ్చేదాన్ని యిష్టపడనివారికి యివ్వకపోవచ్చు. ఇవ్వకపోయినంత మాత్రాన, కంట్రాక్టరు ఏలాటి బదనామును పొందడు. ఉద్యోగులకుండే నిరంకుశాధికారాల క్రింద నలిగిపోతూయుంటే, లేనిది మరియొకటి కల్పించింది మన ప్రభుత్వము. అసలే యిక్కట్టుస్థితిలో వున్న రైతులకు, 1932 నుంచి అర్థరక్షణ యివ్వనున్న ఫారెస్టు కమిటీ విధానం మోస్తరుగానుంది, యీకూపుపద్ధతి.

కూపుకగాను, నిర్ణయించినస్థలములోని ప్రతి మొలకయినా, కొట్టుకొనుటకు కంట్రాక్టరుకు హక్కుంది. తప్పకుండా కొట్టితీరాలి. ఎందుకంటె అస్థలములోనే సుగంధ, టాయిలెటు మొదలగువాటిని నాటిపెంచుటకు కూపులోవున్న వాటినెల్లా పెద్దవి, చిన్నవి, అనువివక్షణలేకుండా మొదటివరకు నరుకుతారు. కొద్దికాలములో పెద్దవిగా పెరుగుచున్నవన్నని, చిన్నచెట్లను కోయుటచేత, అటవీసంపత్తును అభివృద్ధిచేసే కాకుండా అవి నిరుపయోగమౌతున్నాయి

పెరిగినచెట్టును నేలమట్టముగ నరికితే మొదలు చుట్టూ రెమ్మలు పుట్టుతవి. అనగా చిన్న, చిన్న మొలకలు అవిగొప్పవి కాలేవు.

పెరిగినచెట్టును నేలమట్టముగ నరికితే మొదలు చుట్టూ రెమ్మలు పుట్టుతవి. అనగా, చిన్న, చిన్న మొలకలు. అవి గొప్పవికాలేవు. ఒకవేళ, సారవంతమైన భూములలో సాధ్యమగునేమో కాని, కొండప్రాంతాల్లో, రాతినేలల్లో అది దుస్సాధ్యము. ఆకూపులో కొన్నైనా, కంప కొట్టినతర్వాత యింకేమైనా కొనముంటే, అవికాల్చి, చెట్లను నాటటానికి విత్తనాలు వేయటానికి పై వుద్యోగస్థులు క్రిందివారికి ఆజ్ఞయిస్తారు. దానికగుకూలీ ఖర్చులివ్వరు. అందుచే ఆక్రిందివుద్యోగులు గ్రామస్థులను, అపనిచేయుమని నియమిస్తారు. వారికి కూలీకిబదులు అంతకుముందుసంవత్సరపు కూపులో పెరిగియుండిన, మంచి మంచిచెట్లను కొట్టుకొననిస్తారు. ఇదేకాకుండా లైనులను (Lines) మొదలగువాటిని నరుకుటకు గ్రామస్థులనే బలవంతపెట్టి వెట్టిచాకిరి చేయించుకొందురు. అమాయకులగు రైతులు, వారిమాటవినకపోతే నెత్తిమీద యేముపడుతుందోనని భయంచేత వారి యాజ్ఞను జవదాటరు.

విత్తనాలు నాటినతరువాత వాటిని పెంచు భారముకూడా యీగార్డు వాచరులమీదనే యుండును. అవి పెంచబడుటలకు వారికేలాటి ప్రత్యేక జీతనాలివ్వరు. ఈ అనవసర కష్టాలను, ప్రతిఫలములేని బాధ్యతను తొలగించుకొనుటకై వాటిని నెరికివైచుటయో లేక చంపుటయో సాధారణంగా జరుగుచుండును. తరువాత విత్తనములు మొలవలేదనో, మరియే యితరకారణము చేతనో చచ్చినవని రిపోర్టుపంపుదురు. ఈవిధంగా జరుగుచున్నది దాదాపు అన్నిప్రాంతాలలో.

కూపులు యేర్పరచుటలో మూలోద్దేశమే భగ్నమగుటయేగాక, దబ్బువెండుగ యగుచున్నది. గ్రామస్థులతో వెట్టిచాకిరి చేయించుకోబడ మున్నా.

అటుపైని, ఆకూపులను మాతిశ్లాపులుగా కట్టివేయుదురు. వాటికేలాటి కంచెయుండదు. వాటిలోనికి పశువులు వెళ్లిన సాధారణ బందెకంటే యిబ్బడి వసూలుచేస్తారు.

ప్రతి సంవత్సరమూ, అడవినంతటినీ, యీ విధంగా, కూపులిచ్చి, మాతిశ్లాపులక్రింద కట్టివేయుదురు. కొన్నిసంవత్సరాలకు అడవిఅంతేయూ మాతిశ్లాపుక్రింద మారును. కూపులలో, పుల్లరి కట్టినప్పటికీ మెయ్యనివ్వరు. మాతిశ్లాపు లెక్కువైనందున, పశువులు మేపుటకు స్థలముండదు. ఉండినప్పటికీ, కూపులు లైనువానుకొనివుండును గనుక కొండశిఖరముపై వెళ్లుటకు దారియుండదు. ఈ యిబ్బందులనుబట్టి పశుసంపత్తు దినదినానికీ, క్షీణిస్తున్నది.

"భారతదేశానికి పశుసంపత్తును అభివృద్ధి చేయటంకంటే, మరియొకమేలు మనము చేయజాలమని"చెప్పి రాజ్యపతిని ఉద్దేశాన్ని కూడా తెరచేర్చి చేస్తున్నది. నేటి అడవీపరిపాలనా విధానము పశుగణము క్షీణించడమువల్ల, పొలాలకు యెరువుతక్కువై పంటలు సమృద్ధిగాపండక, రైతు నానాటికీ పేదవడుచున్నాడు.

ఇద్దరు ఇటలీవైమానికులు 8½ గంటలలో దక్షిణ అట్లాంటికుసముద్రము 2000 మైళ్లు దాటిరి.

* * *

పోలియటూరస్పా కద్యానుచేసిన అట్లాసులో 830 మ్యాపులు కలవు. ప్రపంచమందు యేదేశములోగాని ఇంతపెద్ద అట్లాసు లేదట.

* * *

మెక్సికో దేశములో 4 సంవత్సరముల వయస్సుగల ఒకబిడ్డ 3 సంవత్సరములపైనుండియు నిద్రపోవుచున్నది. గాఢముగ నిద్రపోవుచున్నను కండ్లు మాత్రము బాగుగ తెరువబడియున్నవి.

* * *

ఫ్రాంసులో ఎక్కువ స్థూలకాయుడగువాని నడుముకొలత 9 అడుగుల 3 అంగుళములు.

* * *

అమెరికాలో ప్రత్తితో రోడ్లువేయుటానికి ప్రయత్నాలు జరుగుచున్నాయి.

* * *

గ్రీసుదేశపు ప్రధాననగరం ఎథెన్సులో పబ్లిక్ పార్కులలో చిన్నపిల్లలకు ఆడుకోటానికి ఆటవస్తువులను సప్లయిచేయుటానికి ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. ఆడుకున్నంతసేపూ ఆడుకొని వెళ్లిపోయేటప్పుడు ఆ ఆటవస్తువులను పార్కు కాపలాదారుకు ఇచ్చిపోవాలి.

* * *

అమెరికాదేశంలో ఒకడు ఆకలిబాధపడలేక ఒకపిల్లినిచంపి ఉడికించి తిన్నాడు. ఈ విషయం ప్రెసిడెంటు రూజువెల్టుకు తెలుపుకొని తనకేదైనా పనిపాట చూపమన్నాడు.

* * *

కొరాన్‌లోవుండే 6 వేల శ్లోకాలు ఒక 18 యేండ్ల పిల్లకు కంఠతవచ్చు.

జమీందారీలలో జబర్దస్తీలు.

—

రామచంద్రపురం.

బెజవాడ తాలూకాలోని రామచంద్రపురం రైతులను శ్రీ చీమలపాడు జమీందారిణిగారు శిస్తులు కట్టుమని అనేక బాధలు పెట్టగా అందుపై వారు తహశీల్దారు గారికిని శ్రీ కలెక్టరు గారికిని తమ కష్టములు తెల్పుకొనుచు దరఖాస్తుచేయించి భూములకు శిస్తు పట్టాల నివ్వనిచో ఏమీ శిస్తు కట్టుటకు సిద్ధముగ నుండమని యున్నారు. శ్రీ వారలు రివిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరు గారికి విచారణ నిమిత్తము పంపించినారు. శ్రీ రివిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరు గారు తే 28-1-38 ది సాయంకాలము విచారణకై రామచంద్రపురం వెళ్లిరి. కాని ఎట్టి ఫలితమును తేల్చకయే తిరిగి వచ్చినటుల తెలియుచున్నది. ఈగ్రామములో నూతులు తవ్వ పండించు పంటకు జరీలు శిస్తును అన్యాయముగా వసూలు చేయుచున్నారు. వాటి విషయం కూడ శ్రీ రివిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరు గారికి కూడ తెల్పినటుల తెలియుచున్నది.

వీరమాచనేని రామకోటయ్యచౌదరి,
ప్రధాన కార్యదర్శి.
బెజవాడ తాలూకా రైతుసంఘం.

* * *

గూడెం మాధవరంలో

31-1-1938 తేదీన మా గ్రామములో బెజవాడ తాలూకా రైతుసంఘ కార్యదర్శిగారగు వీరమాచనేని రామకోటయ్య చౌదరిగారు రైతుసంఘస్థాపనకై, ఇప్పుడు చర్చింపబడుచున్న ఋణబాధా నివారణ చట్టమును గూర్చియు తెలియపర్చుటకు వచ్చినారు. ఆవిసమయమును ప్రజలకు తెలియపర్చుటకుగాను, మాదిగవానిని చాటింపు చేయుటకు గ్రామములోనికి పంపితిమి. అతిదరకే మాగ్రామమునకు చెందియున్న శ్రీ శ్రీ శ్రీ సింహాద్రి అప్పారావు బహద్దరు జమీందారుగారి మేనేజరు కర్ణంగారి యింటియొద్దనుండి మాదిగవానిదప్పు లాగుకొనిపోయి, మా కాంగ్రెసువారితో చెప్పుకొనుచున్నారు. మాదిగవాడు 10 గంటలదాక వచ్చినతరువాత, క్రమముల మానేజరుగారు వానినిపిలిచి దప్పు పట్టుకొనిపొమ్మన్నారు.

యిప్పుడు తీర్పు ప్రకటనము పైనుండి క్రిందివరకు దప్పులపైబడుచున్నది. యింక యిప్పుడు వారి అధికారమునకులోబడు రైతులులేరు. కాబట్టి కూటికిలేనివాళ్ళను పట్టుకొనిపీడించడం సాగించారు. ఇటువంటివి జరుగకుండా ముందుముందు జమీందారుగారు తమ మానేజరుగారిని మందలించుదురుగాక!

గూడెంమాధవరం 1-2-38 } ఇట్లు చాగర్లమూడి క్రిష్ణయ్య.

మోసపోకుడు. అనేకాంగ్లాయుర్వేద డాక్టరులామోదించిన వైద్యం పెంచల నారసింహుని

పెంచలాస చర్మరంజన్ (రిజిష్టర్డు)

ఇయ్యది ఒక్క పూతలో తామర, తీట, గజ్జి, ఎంగిలిచికుము, కరపాణి, చెలిదిగుల్లలు, కాళ్లపగుళ్లు దురదపాడలు గుణమియ్యుచున్న సామ్యవాపకు. వెల డబ్బీ 0-4-0.

చర్మరంజన్ డిపో (రిజిష్టర్డు)
ట్రంకురోడ్, నెల్లూరు.

ట్రేడ్‌మార్కు

ప్రెసిడెన్సీ ప్రావిడెంటు

అండ్ జనరల్ ఇన్స్యూరెన్సు కంపెని, లిమిటెడ్.

(హెడ్ ఆఫీసు : బొంబాయి — స్థాపితము 1924)

జీవిత ఆదాయం	సంవత్సర ఆదాయం
రు 8,00,000	రు 2,50,000

జారీచేసిన పట్టాలు 40,000.

చెల్లించిన క్లెయిములు రు 50,000 మించియున్నవి.

మెడికల్ సర్టిఫికేటు లేదు. అందరును భీమా చేయవచ్చును.

రు 450, రు 250 ల పాలసీలకు నెల 1-కి ప్రీమియం రు 2, 1.

నమ్మకమైనట్టియు. చురుకైనట్టియు ఏజెంట్లు కావలెను.

వివరములకు:— యిన్‌స్పెక్టరు, 466 రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు.

కూపరింటెండెంటు, "స్వస్తిక" ఇబ్రహీం కాలనీ, ఎగ్మూరు, మద్రాసు.

• జమీందారీలలో రైత్వారీ పద్ధతి అములు పెట్టవలెను. •

పర్మనెంటు సెటిల్ మెంటు నియమములుమార్చుటకు రాష్ట్రీయశాసనసభల కధికారము కలదు.

—೦೦—

జమీందారీలలో శిస్తులు చాలఅధికము

—X—

శెలిమనుల విషయమున రైత్వారీభూములందు రెవిన్యూబోర్డువారు ఎట్టి నిబంధనలను అనుసరించుచున్నారో అట్టివి జమీందారులుగూడ అనుసరింపవలెను.—

జమీందారీలలోగూడ శిస్తు వసూలుపద్ధతి రైత్వారీ ప్రదేశములలోవలె నుండవలెను.—

తిరుపతి దేవస్థానములో య 1 కి రు 42, బొబ్బిలిలో రు 35, వెంకటగిరిలో రు 20 నుండి 64 వరకుగలను.—

తంజావూరుసభలో రామదాసు పంతులుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము.

తంజావూరుజిల్లా జమీందారీ రైతుమహాసభ కధ్యక్షతవహించిన శ్రీ. రామదాసుపంతులుగారు అధ్యక్షోపన్యాసమందు క్రిందివిధముగ చెప్పిరి:—

విచారణ కమిటీవారు ప్రకటించిన రెండు ప్రశ్నావళులు పర్మనెంటుసెటిల్మెంటు జరిగిన గ్రామములందు 1936 సం॥ చట్టములో జమీందారీ పదోదాహరించిన ఇనాంగ్రామములందుకూడ కౌలుపద్ధతులన్నింటినిమార్చి తెలియగోరుచున్నవి. జమీందారీపద్ధతిని పూర్తిగ తొలగించవలెనని రైత్వారీపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టవలెననియు యీ కమిటీవారి కప్పుడే కొందరు విచారణసమయమున తెలుపుకొనియున్నారు. మదరాసు ఎస్టేట్సు ల్యాండుఆక్టు పర్మనెంటు సెటిల్మెంటుపై ఆధారపడియున్నది గావున యిదివరకు యీచట్టము సవరింపబడినప్పుడెల్లను యీవిషయము చర్చింపబడియుండలేదు. కాని యీరాష్ట్రమునందలి జమీందారీపద్ధతి చిరకాలము చెక్కుచెదరక యుండజాలదు. ఇండియాచట్టము జాయింటు సెలక్టుకమిటీవారు తమ నివేదికయందు యీవిషయమున కొన్నిముఖ్యమగు విషయములు చర్చించియున్నారు. వ్యవసాయపు రాబడులపై పన్నువిధింపవచ్చునని 258 పేరాలో చెప్పియున్నారు. అదియే ఇండియాచట్టము 7 వ షెడ్యూలులో ప్రావిన్షియల్ లెజిస్లేటివ్ లిస్టులో చేర్చబడినది. జమీందారులతో పర్మనెంటుసెటిల్మెంటు నియమములను మార్చుటకు రాష్ట్రీయ శాసనసభలకు 373 పేరాల అధికార మొసగబడినది. అదివిషయమే ఇండియాచట్టములో చేర్చబడినది ప్రావిన్షియల్ లెజిస్లేటివులిస్టు 39 ఆర్టికలు 41 లో చేర్చబడినచో పర్మనెంటుసెటిల్మెంటు జరిగిన ఎస్టేటులందుగూడ కౌలునియమములు మార్చుటకు రివిన్యూవిధానమును సవరించుటకును పూర్తిగ హక్కుగలదని స్పష్టముగ తెలుపబడినది. కావున పర్మనెంటు సెటిల్ మెంట్లలో తమకుగల హక్కులను మార్చుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు చట్టముప్రకారము యెట్టిహక్కులేదని జమీందారులు వాదించుట సరియైనదికాదు. ఇండియా చట్టమును బాగుగ గమనించినచో పర్మనెంటు సెటిల్ మెం[illegible] తొలగించవలెనని జమీందారులకు రైతులు సంగవలసిన శిస్తు న్యాయముగను, సరసముగ నుండునట్లు నిర్ణయించరాదనియు, జమీందారులకు రక్షణ యొచ్చుటలేదని చెప్పగలను.

ప్రస్తుత రేట్లు న్యాయమైనవిగావు.

జమీందారీలలో వసూలగుచున్న శిస్తులు రైత్వారీ ప్రదేశములలోకన్న చాల అధికముగా నున్నవనుటలో ఎ[illegible]వాదనజాలరు. అవిన యమును రుజువుచే[illegible] యింతరా సాక్ష్యము గలదు. జమీందారీ [illegible] సంఘమువారు విశాఖపట్నం రాజమ[illegible]ములందు విచారణ సల్పినపుడు జమీందారీశిస్తులు అత్యధికమైనవని రుజువుచేయుచు సాక్ష్యము విశేషముగా చూపించబడెను. అట్టిసాక్ష్యమే దక్షిణ జిల్లాలలోకూడ రాగలదు. టిన్నవెల్లిజిల్లాలో రు 108/10 శిస్తుగలదనియు, ప్రక్కనుండు రైత్వారీ భూములకు ఎకరమునకు రు 10 లు మాత్రమేకలదనియు, తెలియ[illegible]న్నది. తిరుపతి దేవస్థానమునందు య 1 [illegible] 42, బొబ్బిలిలో రు 35 వెంకటగిరిలో [illegible] 20 నుండి రు 64 వరకుగలదు. ఈవరదు శిస్తులు పూర్వం ఆచారములోనున్న “వరం” పంటలో భాగమునకు సరిసమానమైన విలువగ నెంచబడినది. ప్రభుత్వంవారు అదివరకు ఎంతకాలమునుండియో ఆచారమయియున్న భాగముచే పుచ్చుకొనవలెననియు, పర్మనెంటు సెటిల్మెంటు ప్రకారము జమీందారులు ఆరేటును హెచ్చుచేయుటకు అధికారమొసంగబడలేదనియు, ఇప్పటికిగల శాసనకార్యములబట్టి తెలియగలదు. 1902 లో ఆమోదించబడిన 30 రిగ్యులేషనులో జమీందారుకు “ఎస్టాబ్లిష్యుడువరం” మాత్రమే పొందగలవదని నిర్ణయింపబడియున్నది. వరం అనగా “భూస్వామిరైతు గ్రామములోని పంట పంచుకొనుటకు నిర్ణయింపబడియున్న రేటు” అని మదరాసు ఎస్టేట్సు లాండు ఆక్టులో నిర్వచింపబడియున్నది. ఈవరమును నగదురూపమునకు మార్చునపుడు జిల్లా కలెక్టరు దానివిలువను హెచ్చింపరాదని సదరు చట్టము 35 సెక్షనులో నిర్ణయించబడెను. ఇప్పటికి చాలకాలము క్రిందటనే నగదు శిస్తులు నిర్ణయింపబడినందున అంతకుపూర్వము జమీందారు- రైతు మధ్య పంటవిభాగపురేటు యెట్లుండెనో తెలిసికొనుటకు చాల పరిశోధన చేయవలసియుండును. అంతేగాక జమీందారీ లన్నింటిలోను ఒకేవిధమగు విభాగము లేదనియు ఒకే జమీందారీలో వేరువేరు భాగములందు వేరువేరు విధములగు పంపకములుగలవనియు రికార్డులబట్టి తెలియగలదు.

శిస్తు పద్ధతి.

రైతులవద్ద జమీందారు ఆచారసిద్ధమగు తరములే వసూలు చేయుచున్నారు. అంతకుమించి వసూలు చేయుచున్నారనువాదము నిరాధారము ఈస్టుఇండియా కంపెనీవారు 18 వ శతాబ్దాంతమున 19 శతాబ్దప్రారంభమున భూమిశిస్తువిధానము నిర్ణయించినపుడు దేశములో శిస్తులు ఎట్లో ఒకవిధమున వసూలై కోశాగారమునపడుటయే ముఖ్యముగా చూచుకొని భూములనుదున్ని కష్టించు రైతుల విషయమేమియు నాలోచించక యీ జమీందారులతో కంట్రాక్టు ఏర్పరచుకొని వారి వద్ద వసూలుకావలసిన శిస్తు హెచ్చించుటకుగాని భూమినుండి తరిమివేయుటకుగాని జమీందారు నకుగల అధికారమును నిరోధించువారే లేకుండిరి. అట్టిచర్య వరికట్టుటకుగా రిగ్యులేషను నిబంధనలు నిర్లక్ష్యముచేయబడినవి. రైతుల దురదృష్టము నకుతోడు బ్రిటిషుపరిపాలన ప్రారంభపురోజులలో నున్నత న్యాయాధికారులు “జమీందారు-రైతు” లనగను తమకలవాటయిన ఇంగ్లాండు జమీందారీపద్ధతి ననుసరించి యోచించి నిర్ణయించుచుండిరి రైతునకు జమీందారు ప్రతియేడు యిచ్చు పట్టా రైతు అంగీకరించినందున ఆరైతు ఆపట్టా కాలపరిమితివరకే రైతుగానుండె నర్హుడుగాని అంతకుమించి కాదని అప్పటి పాదరు అదాలతు హైకోర్టులవారు నిశ్చయించుచుండిరి. జమీందారీ కౌలువిధానమును బాగుగ నెరింగిన వారు యీసాంవత్సరిక పట్టాలు రైతుసేద్యము క్రింద యెంతనేలయున్నది, దానిపై అరదు ఎంత ఆసంవత్సరమునకు మాత్రము యివ్వవలసియుండునని తెలుపునట్టి పత్రముగాని అంతకుమించిన అర్థము దానికి లేదని చెప్పగలరు. కాని హైకోర్టు నిర్ణయములు అందుకు విరుద్ధముగ నుండుటచే జమీందారీలలో తదనంతరం శిస్తువిధానచరిత్ర రైతులకు వినాశకరముగ మారిపోయెను.

ఈనిర్ణయము పాతదైకాని జమీందారుల పట్టాపత్రములను, ముచ్చిలికాలను అచ్చువేయించి అందరూచింపుడు కాలనిర్ణయానంతరము పొలము ఖాళీచేసిపోవునను మరదుగూడ వర్చు ఆరెదరింపులో శిస్తులు మరుసంవత్సరము హెచ్చింపసాగిరి. జమీందారులు యీఎత్తులు నేగ్రాము మునందెక్కువగ సాగింపగల్గిన ఆగ్రామమునందు శిస్తులు అధికముగుట లేనిచోటకర్గుట, ఒకేగ్రామమునందు గూడ లాంగినరైతువద్ద యెక్కువ, లొంగనిరైతువద్ద తక్కువరేటు నిర్ణయింపబడుట జరుగుచుండెను. ఆచారసిద్ధమగుభాగము పంచుకొనుటయేర్పాటు అంతరించినది.

ఇట్టి విపరీతము జరిగియుండ 1908 లో మదరాసు ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టులో ఆసంవత్సరము రయితులు జమీందారులకు యిచ్చుచుండినశిస్తులే (న్యాయసమ్మతమయినవి) అని నిర్ణయించియుండెను. అంతేకాక న్యాయసమ్మతమయినవే సహేతుకమయినది, సబబైనదిగా నెంచవలెనని గూడ చెలిపెను. ఆచట్టము 28, 29 సెక్షనులలో యిట్లు శాసింపబడెను. దీనివలన జమీందారీ రయితులు క్రుంగిపోయిరి. ఆర్థిక మాంద్య మేర్పడినపుడు, భూములు పంటలు ధరలు బాగుగతగ్గిపోయి యీఅధిక శిస్తులు చెల్లింపలేక అవస్థపడిరి.

శిస్తు రేట్లలో ఎగుడు దిగుడు అన్యాయము లున్నచో సవరించి సబబైన రేట్లు నిర్ణయించుటకు సదరు చట్టమునందు వీలొసంగబడెను. గాని, అదిజరిగే అవకాశముగపడదు. గత యిరువదేండ్లనుండి యీచట్టము ప్రకారం సెటిల్ మెంటులు జరుగుచుండెను. కాని అన్నింట 1908 సం॥ హెచ్చుగా నుండినరేటులే యింకను హెచ్చింపబడినవి. ఆర్థికమాంద్య మేర్పడక పూర్వము పదేండ్ల సగటు ధరలబట్టి వరం నగదుగ మార్చి రేట్లు నిర్ణయింపబడెను. ఆసెటిల్ మెంటే ఇపుడు జరిగినచో సగము రేట్లు నిర్ణయింపబడియుండును. పర్లాకిమిడి ఎస్టేటులో రూపాయికి 0-6-0 హెచ్చించుటకు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుకి అధికారముగలదని రెవెన్యూ బోర్డువారు నిర్ణయించియుండిరి.

కావున మదరాసు ఎస్టేటు లాండుఆక్టు జమీందారీలలో శిస్తులను న్యాయముగా, సబబుగా నిర్ణయించుటకు బదులు అందుకు ప్రతికూలముగ తేనెను కేటిస్థితి సహింపరానిది. సమర్థులగు రివిన్యూ మంత్రిగారి అధ్యక్షతను జరుగుచున్న ప్రస్తుత విచారణ ఫలితము పూర్తిగ ఉపయుక్తమగు మార్పు చేయబడకున్నచో జమీందారీ రయితు స్థితి దుర్భరమగును.

సరసమగుశిస్తు నిర్ణయించు టెట్లు?

ప్రస్తుతము జమీందారీలో అమలునందున్న శిస్తువసూలు పద్ధతిమార్చుటకు ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగ నున్నారని ఎంచినపుడు, సరసమగు న్యాయమగు రేటు నిర్ణయించు టెట్లను ప్రశ్న ఉదయించును. “ఎస్టాబ్లిష్యుడు వారి” అనువారిపద్ధతి పనికిరాదు. అపుడు జమీందారీరైతు యెంతెంత పంచుకొనిరో తెలుసుకొనవల్లినను, అప్పటి పంటల సగటు వివరం తెలిసికొనుట కష్టము. భూముల సత్తానెరింగి భూమిశిస్తు సైంటుఫిక్కు పద్ధతిని నిర్ణయించుట సంతృప్తికరముగ నుండును. అదివిధముగ నైనచో అన్నిభూములకు ఒకేవిధమగు రేటుండును. కొద్దిపొలముగల రైతుపై పన్నుభారము తక్కువగ నుండుట న్యాయము. నికరాదాయములో సగము వసూలుచేయుట చిన్నభూస్వాములకు చాలభారము కల్గించును. 1937 సం॥ విచారణ జరిపిన పన్నులవిచారణ సంఘమువారును

9-వ పేజీలో చూడుడు.

పక్షవాతానికి అమోఘమైనమందు.

ఈమందు 100 సం॥లుగా మా పెద్దలువాడి గుణాన్ని పొందిరి—

ఎంతతీవ్రమైన పక్షవాతంలోనైనా ఆశ్చర్యకరంగా గుణమిచ్చును—

మా అనుభవంలో 100 కి 90 కేసులు గుణమిచ్చినవి—

మిగతవివరాలు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలద్వారా—

వారం మందు రు 5.

—బొమ్మా కేశవులు.

పక్షవాత స్పెషలిష్టు,

సంతపేట, నెల్లూరు.

కొన్ని మచ్చుతునకలు.

ఫెడరేషను.

యూరపుఖండములో యుద్ధమేఘములు దట్టముగ కల్లుకొనుచున్నకాలమందు బ్రిటిషువారు ఇండియాలో ఫెడరేషనును అమలులో పెట్టి భారతీయుల సహాయసంపత్తుల నార్జింపగోరు చున్నారు. లోధియను ప్రభువు రాక కర్థమేమి? హాయ్యరాబాద్ బట్లరుగారి సంచారమెందులకు? ఫెడరేషను సిద్ధించునంతవరకు, ఇండియాసమస్య పరిష్కారింపబడనట్లే ఎంచవలసియుండును. యుద్ధమువచ్చులోపల నీసమస్య నెటులైనను పరిష్కారింపవలయునని బ్రిటిషువారికి సంకల్పము కలిగినమాట నిజము. ... ఫెడరేషను నిబంధనలు మార్చనంతవరకు కాంగ్రెసు ఇండియా గవర్నమెంటు చట్టము అమలాగ్రముగ భగ్నమై తీరును. ఇప్పుడు మెల్లగసాగుచున్న రాష్ట్రప్రభుత్వములుగూడ స్తంభించిపోవును. దేశమందంతట అశాంతిప్రబలును. అటుపై ఎట్టి విప్లవము ప్రబలునో ఊహించుట కష్టము. ప్రస్తుత నిబంధన దేశమును సంతృప్తిపరచుటలేదు. తమ రాజ్యాధికార రక్షణమునకు హామీలేదని సంస్థానాధీశులు, నిరంకుశప్రభుత్వముతో తమకెట్లు పొత్తుకుదురునని రాష్ట్రప్రజలు, సంస్థాన ప్రతినిధులతోగూడ మూడవవంతు ప్రాతినిధ్యము తమకు నిశ్చయించలేదని మహమ్మదీయులు- ఈవర్గత్రయము మూడువారు ఫెడరేషనును ప్రతిఘటించుచున్నపుడు, దీనినెవరికై పెట్టెదరు?

—కృష్ణా పత్రిక.

***

స్వరాజ్యము కోరుట కిదియే అదను

నిజమైన స్వరాజ్యము లేక పోవుట వలననే నిరుద్యోగ సమస్య మొదలగు అనర్థములు ఏర్పడినవి. భారతీయు లందరును ఐక్య కంఠముతో స్వరాజ్యమును కోరునెడల బ్రిటిషువారు యియ్యకతప్పదు. ప్రస్తుతము ప్రపంచ మందంతటను యుద్ధ ధ్వనులు మారు మ్రోగుచున్నవి. భారతీయు లందరును ఏకీభవించి తీవ్రంగా స్వరాజ్యము కోరుట కిదియే మంచి సమయము. ... మన దేశములో ప్రభుత్వోద్యోగులకు మిక్కిలి హెచ్చు జీతము లిచ్చుచున్నారు. మరే దేశములోను యింత హెచ్చు జీతములను యిచ్చుటలేదు. స్వరాజ్యము వచ్చినచో విదేశీయులను భారత దేశంలో నున్నతోద్యోగముల నిమిత్తము పంపుట నిలిచి పోవును.

—సుభాసు చంద్రబోసు.

***

రాజకీయ ఖైదీలు.

రాజకీయఖైదీల నందరను విడుదల చేయునవరకు ప్రజలందరును ఆందోళనము చేయుచుండవలెను. కాని సత్యాగ్రహము చేయకూడదు. చట్టములను ధిక్కరించరాదు. రాజకీయఖైదీలను విడుదలచేయవలెననియే నేను ముఖ్యముగా కోరుచున్నాను. నా కధికారముండినయెడల నేనే అందరిని విడుదలచేసియుందును. కాని నాకట్టి అధికారములేదు. ఆందోళనముచేయుటకు మనకెట్టి అభ్యంతరమును లేదు. అదిగూడ వీరివిడుదలకై గొప్పసాధనమే. నాసుముగాన అందరును అహింసాసిద్ధాంతమునకు భంగముకలుగని విధమున ఆందోళన చేయగోరెదను.

—జవహారిలాల్ నెహ్రూ.

మనకూలివాళ్ల నరకం.

నేడు మన భూస్వాములదగ్గర పాలేర్లుగా వుండే వాళ్ళకి పదిపన్నెండు గంటలేకాదు, 24 గంటలు కూడాను దివారాత్రాలూ కష్టము చేయవలసిందే. విశ్రాంతి వుండనేవుండదు. క్రొత్తగా కాపురానికివచ్చిన పడుచు పెళ్లాముగల యువకుడికికూడా, దానితో కులాసాగా మాట్లాడుకోటానికికూడ సమయం దొరకనీయరు రైతు. రాత్రింబగలు 24 గంటల్లోనూ, నీరుకట్టడానికనో, చేనుకాపలాకనో, తప్పితే తవయిల్లు కాయటానికనో, ఏదో ఒకపని ఎప్పుడూ కల్పిస్తూనేవుంటారు. రాత్రిళ్లుకూడ- చీకటి- చలి- భయమూ- నిద్రా- ఇవి- వీళ్లవిషయంలో కనపించవు. ఇక వినోదాలకి- ఉత్సవాలకి- సంతోషానికి వెళ్లేట్టుదూ నోచుకోరు. రష్యాలో నేడు కూలీలు కొన్నిగంటలుపనిచేస్తే చాలా తీరికవుంటుంది. మనకూలీలో? ఎద్దుమొద్దులలాగ రాత్రింబగల్లు రెక్కలు ముక్కలు కొట్టుకోవలసిందే - రక్తమాంసాలు ఓడిపోయి - ఎండిపోయి - చావవలసిందే.

—అవటపల్లి నారాయణరావు.

వెంకటగిరి అశాంతి.

—x—

దివాను లేని నూతన జమీందారుని పరిపాలన.

వెంకటగిరి స్టేట్ మహారాజాగారి తదనంతరమువారి ప్రథమ కుమారులు పెత్తనముకువచ్చి సుమారు రెండుమాసములైనది. వచ్చినదిమొదలు ఎస్టేటులో దివానుకూడలేదు. ఎందరు అనుభవజ్ఞులు గవర్నమెంటులో అరితేరినవారు దివానుగా వచ్చినను వీరి ఆటలు మహారాజ్ కుమార్ గారివద్ద సాగనందున ఆనుమానములుకూడ దాటకమునుపే స్వస్థానములు చేరుచున్నారు. నూతన జమీందారుడు పెత్తనమునకు వచ్చినదిమొదలు ముద్రానును విడుచుచుంటారు. వీరునామకార్థముగా ఆనాడు మధ్యాహ్నము గం॥ 12 లప్పుడు మంగళసూత్రము ధరించితేగాని, ఎస్టేటు కార్యకలాపమంతయు తనతమ్ముడే చూచుకొను చున్నాడు. వీరెత్తినకత్తికి అడ్డులేనందున అన్నదమ్ములు ఇరువురును పోయిన ఎన్నికలలో పూర్తిపరాభవము పొందినందున గ్రామాదులలో నిర్బంధవసూలు ఎక్కువగా నున్నవి. లోగడ వీరి ఎస్టేటు వ్యవహారమంతయు జూపల్లి రాజగోపాల్ రావు, వేదాంతాచారిగార్ల సహాయముతో చూచుకొను చుండినందున గ్రామాదులలో రైతులలో భయోత్పాదములు గలిగి, అలజడి ఎక్కువై రెక్కలుకుమారిన కేసులను రైతులపై పెట్టిరి. కంచెలతకరర్లు, అడుసుమడికి అడుతిక రర్లు, కర్రె, కంపతీకరర్లు, కలిగి పోలీసుకోటరాండు తిరుగుచూటు జరిగి ముఖ్యముగ గ్రామాదులలో పోలీసు పోట్ పోస్టుపెట్టి రిజర్వుపోలీసు దళములను కొంతకాలము నిలిపి గవర్నమెంటువారు శాంతిని కాపాడిరి. ఈఅశాంతినిముఖ్యకారకులగు మహారాజ్ కుమారుడు, జూపల్లి గోపాల్ రావు అనగా అప్పటిఫారెస్టు రేంజరును, వేదాంతాచారి అనగా అప్పటి ఎస్టేటు లా ఆఫీసరును ఎస్టేటు వ్యవహారములో వీలాటిపెత్తనము, జోక్యము లేకుండునట్లు జిల్లాఅధికార్లు తగు కట్టుదిట్టములుచేసి శాంతి నెలకొల్పిరి.

ప్రస్తుతము ఈత్రిమూర్తులే వారెత్తిన కత్తికి ఎదురులేనట్లు పరిపాలించు చున్నారు. తిరుగ పాతపరిస్థితులే గ్రామాదులలో ఉదయించినటులున్నది నిర్బంధ వసూలుపుబహు తీవ్రముగానున్నది. పశువులను దొడ్డికితోలనిదినమేలేదు. జూపల్లి రాజగోపాలరావు రేంజరుగా వచ్చిన కొలది రోజులకే అరవ మాలలకును, ఫారెస్టు వాచర్లకును లాలాపేటలో తీవ్రసంఘర్షణ జరిగినది. రైతులపై కేసులు అధికమగు చున్నవి. గ్రామాదులు చాల బీభత్సముగా నున్నవి. పరిస్థితులు విషమించకమునుపే ప్రభుత్వమువారు తక్షణము ఈఅశాంతికి మూలకారణములగు వారిని ఎస్టేటు వ్యవహారము నుండి తొలగించ ప్రార్థన. ఇందుకుతోడుగా వెంకటగిరి పోలీసుశాఖవారు అధికారులు మొదలుకొని క్రింది వారివరకు ఎస్టేటు వారికే మద్దతుగా యున్నారు. ఈఅధికార్లు ఎప్పుడు చూచినను ఎస్టేటువారి బంగళాలోనే తిరుగుచు పలుమారు వారి కారులలో సంచరించుచు యున్నందున సామాన్య ప్రజలకు భయోత్పాతములు మరింత అధికమగు చున్నది. కాన ప్రభుత్వమువారు వెంటనే వెంకటగిరి పోలీసు శాఖను పూర్తిగా తొలగించి క్రొత్తవారిని నియమించి పరిస్థితులు తీవ్ర రూపము దాల్చకమునుపే వెంటనే తగుచర్య తీసికొని శాంతిని నెలకొల్పెదరని ప్రార్థించు చున్నాము.

చిల్ల గురునాథం,

నె॥ జి॥ జ॥ రైతుసంఘ కార్యదర్శి.

తిరువాంకూరు రాజాగారికి రాజాగారి కుటుంబీకులకుతప్ప తదితరుల కెవ్వరికి దివానుకుగాని ఇతర శాఖాధి కారులకుగాని అధికవ్యయముతో కూడిన సన్మానములను ప్రజలొసంగ కూడదనియు, ఏవ్యక్తివద్దగాని, సంస్థవద్దగాని దివానుగారు రు 10 లకుమించిన ఏవస్తువును తీసుకొనరాదనియు, వారు ఏ సమయమున బాణసంచా కాల్చరాదనియు తిరువాంకూరు ప్రభుత్వమొక ప్రకటన గావించెను.

* * *

సంవత్సరానికి రు 100 కన్న జమీందారుకుగాని ప్రభుత్వమునకుగాని ఎక్కువగా భూమిశిస్తు చెల్లించువారికిని ఏటు రు 8 వేలకు పైగా ఆదాయమువచ్చు ఆదాయపుపన్ను చెల్లించువారికిని కుపాకులుంచుకొనుటకు లైసెన్సులు పొందవలెనను నిర్బంధముండరాదను తీర్మానము సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభలో ఆమోదింపబడెను.

* * *

అబిసీనియాదేశంలో గల రాళ్ళు మెటాలు, కిరసనాయిలు గలవో కనిపెట్టుటకై మను సోలినిగారు ఇటలీనుండి శాస్త్రవేత్తయగు ప్రొఫెసరు ఒకరిని బయలుదేరదీసి పరిశోధనల సాగించుచున్నారు.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము సేవించిన బిడ్డలు యిటుల ఆరోగ్యవంతులగుదురు

డాంగ్రేగారి బాలామృతము ఏమి చేయును?

డాంగ్రేగారి బాలామృతము

(1) బిడ్డలకు మంచి ఆరోగ్యం, పుష్టి కలిగించడంలో దీనికి మించినది లేదు.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము

(2) బిడ్డల బలహీనతను పోగొట్టును.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము.

(3) బిడ్డల పండ్లను శుభ్రముగనుంచును.

గ్రాహ్యయుక్తు:

కె. టి. డాంగర్ అండ్ కంపెని,

బొంబాయి 4.

మద్రాసు శాసనసభ.

జమీన్దారులు ప్రజాసేవకులు గాని అధికారులుకారు.

ఋణ నివారణ చట్టము.

1932 క్రితము బాకీలకు యీచట్ట ప్రారంభ మునాటికి 100 కి రు 4 వడ్డీ చొప్పునగాని లేక కోర్టుడిక్రీలేక చట్టప్రకారము యీయవలసిన వడ్డీ రేటుప్రకారముగాని, ఏదితక్కువైన అది, యీ అప్పులమీద వడ్డీకట్టవలయుననియును, అట్లు కట్టగా వేలిన అసలుకాని, అసలులో భాగము కాని అఫాయిదాగాని బాకీదారు యీయవలయు నని పన్నీరుశెల్వమ్‌గారు తెచ్చిన సవరణ వీగి పోయెను.

1937 అక్టోబరు 1 వ తేదీకి యియ్యవలసిన వడ్డీ పోవుటకుబదులు 1932 అక్టోబరు 1 వ తేదీకి యియ్యవలసిన వడ్డీపోవలెనని టి. టి. కృష్ణమాచారి గారు తెచ్చినసవరణ వీగిపోయెను.

బాకీపేరున అసలును రెండువంతులు ఏవిధము గాగాని జమయిచ్చినచో బాకీచెల్లు అనువిషయ మున 100 కి రు 9 లు సామాన్యవడ్డీకాని, చక్ర వృద్ధి వడ్డీయైనగాని యివ్వవలెనని బాకీలకే యీషరతు అన్వర్తింపవలెనని కృష్ణమాచారిగారు తెచ్చిన మరొకసవరణ వీగిపోయెను.

అసలుకు రెండింతలు వసూలు కానియెడల కొరవమొత్తముగాని, లేక అసలుగాని, చెల్లింప వలెనను షరతును తొలగించవలెనని కృష్ణమా చారిగారు తెచ్చినసవరణ వీగిపోయెను.

1928 అక్టోబరు 1 వ తేదీకి ముందు తిరుగ వ్రాయించిన బాకీలు తాకకూడదనియును, ఒక వేళ మార్చవలసివచ్చినచో ఆబాకీలలోని అసలు 1928 అక్టోబరు 1 వ తేదీనాటికి ఉన్న అసలుగా ఉంచవలయునను మరొకసవరణ కృష్ణమాచారి గారుకేగా వీగిపోయెను.

ఋణపత్రమునందు సూచించినవడ్డీ 100 కి 6 కంటే తక్కువగానున్నచో సదరు వడ్డీరేటు ప్రకారముగాని లేక పత్రమునందు సూచింప బడినరేటు 6 కంటే హెచ్చుగానున్నచో 100 కి 6 వంతులు సింపిల్ వడ్డీరేటు చొప్పునగాని ఈ చట్టము అమలులోనికి వచ్చువరకు వడ్డీలెక్క కట్ట బడుననియూ, వడ్డీక్రింద చెల్లింపబడిన మొత్తము లన్నీ జమకట్టుకొనబడి మిగిలిన వడ్డీమొత్తమేదైన యుండినచో ఆమొత్తమున్ను అసలులో మిగిలి యుండు మొత్తమున్ను ఋణముగ నేర్పడియుండి నను కొత్తసవరణ ప్రధానామాత్యుడు కొని వచ్చెను. సవరణ అమోదింపబడెను.

ఋణగ్రస్తుడు వ్యవసాయ దారుని స్థిరాస్తిని తాకట్టు పెట్టుకొనిన తాకట్టుదారుడు, వ్యవసా యదారుని యొక్క ఋణములను చెల్లించుటకు తాను ఒడంబడియున్న సందర్భములో యీచట్ట మువల్ల కలిగెడి సౌకర్యములు సదరు వ్యవసాయ దారునికే చెందునుగాని తాకట్టు దారునకు చెంద దని కృష్ణమాచారిగారు తెచ్చిన సవరణ వీగి పోయెను.

1918 ఇండియను కంపెనీల్ ఆక్టు ప్రకారము నిర్వచించ బడిన పబ్లిక్ కంపెనీలకు చెందవలసిన బాకీ గాని లేక 1934 ఇండియా రిజర్వుబ్యాంకు చట్టము రీత్యా షెడ్యూల్ బ్యాంకిగాని ఏర్పడి యుండు బాకీ పైని వడ్డీ 100 కి 9 కి మించినచో చట్టము వర్తింపదు అను సవరణ ప్రధానమంత్రి గారిచే కొనిరాబడి ఆమోదించ బడెను.

ఈ చట్టము ప్రకారము కొట్టివేయబడిన బాకీ లను కొట్టివేయుగా మిగిలిన బాకీలను కొట్టివేసిన తేదీ లగాయితు 100 కి 6¼ సామాన్యవడ్డీ బదులు 9 వంతున వుండవలెనని పన్నీరు శెల్వంగారు తెచ్చి నసవరణ వీగి పోయెను.

చట్టము అమలు లోనికి వచ్చిన పిమ్మట వ్య వసాయ దారుడు చేయు ఋణములపైని నూటికి 6¼ వంతునకు బదులు 9 వంతున వడ్డీ నిర్ణయింప వలెనని పన్నీరు శెల్వంగారి మరొక సవరణ వీగి పోయెను.

అవిభక్త హిందూకుటుంబములోకాని, విభక్త కుటుంబములోకాని, ఋణదాత రైతు కానివారి నుండి అతనికి రావలసినసొమ్ము వసూలుచేయ వచ్చుననీ, రైతుఅయినచో వానివద్దనుండి యీ బిల్లుప్రకారం వసూలు చేయవచ్చుననీ వున్నదానికి బదులు కుటుంబము విడిపోతేనే యీనిబంధన వర్తింపవలెనని కృష్ణమాచారిగారు తెచ్చిన సవరణ వీగిపోయెను.

శిస్తు బకాయిలు.

జమీందారీ విచారణసంఘము యింకను విచా రణ పూర్తి చేయునికే, దానిఫలితములు తెలిసికొన కుండ యిట్టిబిల్లు అమలుజరుపుట న్యాయము కాదని జి. కృష్ణ రావుగారనిరి.

మీర్జాపురం జమీందారుగారు మాట్లాడుచు యీబిల్లు పర్మనెంటు సెటిల్మెంట్లు పవిత్రతకు భంగ కరముగనున్నదనియు, శిస్తుబాకీలను యితరఅప్పు లతో పోల్చకూడదనియు, జమీందారులకు శిస్తు బాకీలు డిక్రీయగుటకు ఎంతయో ధనవ్యయ మాయెననియు, ఆఖర్చులు వారికి యిప్పించవలె ననియు తెల్పిరి.

ప్రధానమంత్రిగారు పైయిరువురి అభిప్రాయ ములను ప్రతిఘటించుచు యీబిల్లు జమీందారుల అధికారములను తొలగించునదిగా కన్పడుచున్న దే గాని న్యాయముగా ఆలోచించిచూచినచో యీ బిల్లు ఉభయపక్షములకును నూతనోత్తేజము కల్గిం చుటకే యేర్పడినటులున్నది.

బోడినాయకనూరు జమీందారు 1343 ఫసలీ ముందుగల బాకీలు కొట్టివేయవలెననిరి. మీర్జా పురం జమీందారు 1344,1345 శిస్తు బకాయీలు కొట్టివేసినచో జమీందార్లకు తీరని నష్టము కల్గు ననిరి.

ప్రధానమంత్రిగారు సమాధాన మొసంగుచు రైతులు శక్తిలేకనే శిస్తులు చెల్లింపలేదుగనుక వారు 2 రెండేండ్ల బాకీలు తీర్చుకొనవలెననిరి ఇపుడు రైతులు పశువులు, పొలములు, అమ్ముకొని శిస్తు చెల్లింపగలరుగాని, అట్టిచర్యను జమీందారులు కూడ అభిలషింపరనిరి. సవరణ ఓడిపోయెను.

జి. కృష్ణరావుగారు 1342 ఫసలీ బాకీలు కూడ జమీందారులు వసూలు చేసుకొననివ్వవలె ననియు, కేవలము రైతులు శిస్తులు చెల్లించుకొన లేకపోతున్న జమీందారీ విచారణసంఘముచే రైతులస్థితిని విచారణచేయించి, యిచ్చుకొనలేని వారి శిస్తులు కొట్టివేయవలెనుగాని, సమర్థులను విడిచిపెట్టుట అన్యాయమనిరి. జమీందారులు తాము చెల్లించవలసినది ప్రభుత్వమునకు చెల్లించి వేసినపుడు జమీందారులకు రావలసినదానికి అడ్డు పెట్టుటకు ప్రభుత్వమున కధికారములేదనియు, అట్లుచేయుటవలన జమీందారులకు నష్టపరిహా మొసంగక వారి అధికారములను తొలగించుట యగుచున్నదనిరి.

ప్రధానమంత్రిగారు పైవాదనను ప్రతిఘటిం చుచు రైతులు శిస్తు చెల్లించుకొన లేమనినపుడు 1840 గాని 1844 నాటిగానిశిస్తులు జమీందారుల కిచ్చి యేమి ప్రయోజనమనియు, కలెక్టర్లను, తహశీలుదార్లను నియమించినను వారు శిస్తులు వసూలుచేయలేక తమస్వంతధనము నిచ్చుకొన వలసి వచ్చుననిరి.

భూస్వాములు ప్రజాసేవకులే గాని, వారిఆస్తుల కధిపతిగారనియు, వారున్యా యప్రకారము రైతులవద్దనుండి శిస్తులు వసూలుచేసి దానిలో నొకభాగమును ప్రభుత్వమునకు చెల్లింప వలెనుగాని, జమీందారులు బలవంతముగా శిస్తులు వసూలుచేయరాదనిరి. శిస్తుధరలుకూడ సాధారణముగా నున్నపుడు చెల్లించ లేకుండుట వారి అశక్తతను తెలుపు చున్నదనిరి.

కృష్ణరావుగారి సవరణ వీగిపోయెను.

ఏదైనడిక్రీని అమలుజరుపుటలో ఒకవ్యవసాయ దారునియొక్క విట్టిచరాస్తి గాని 1937 వ సంవత్సరం అక్టోబరు 1 వ తేదిన లేదా ఆటుతరువాత విక్ర యింపబడి సందర్భములో ఎట్టి తీర్పు ఋణస్థుడు గాని ఆయాసంగతికి తగినిలట్లు డిక్రీకి వర్తింప చేయగలందులకుగాను ఎకపుత్తర్వుకొరకు కోర్టుకు దరఖాస్తు పెట్టుకొనవచ్చును. మరిన్నీ కోర్టువారు దరఖాస్తుదారుడు ఆసెక్షనులోని లాభములకు పాత్రుడను కలిగియున్న ఒకవ్యవసాయదారుడని తృప్తిపడినయెడల వాటిని వర్తింపచేసి, సదరుఆస్తి విక్రయింపబడకుండని యెడల డిక్రీని కలిగినతనిచే యెంతమొత్తమునకు పాత్రుడను కలిగియుండునో దానికి అధనముగా 1937 వ సం॥ అక్టోబరు 1 వ తేదిసలేదా ఆటుతరుగాత ఆయన పుచ్చుకొనిన యొట్టిసొమ్మపైన వాపసుచేయునట్లు చేయవలెను.

ఏదైనడిక్రీని అమలుజరుపుటలో ఒక వ్యవసా యదారుడు బాధ్యతను కలిగియుండు యొట్టి స్థిరా స్థిగాని 1937 వ సం॥ అక్టోబరు 1 వ తేదిన లేదా ఆటుతరువాత విక్రయింపబడిన సందర్భములో అప్పుడు 1908 వ సం॥ ఇండియాదేశపు లిమిటే షను ఆక్టులో లేదా 1908 సం॥ సివిల్‌ప్రొసీజరు కోడ్డులో యేదియున్నను దానితో నిమిత్తము లేకుండ, మరిన్ని విక్రయము ఖాయపరుపబడిన దను విషయముతో నిమిత్తములేకుండ, వ్యవ సాయదారుడని చెప్పుకొను యొట్టి తీరుఋణస్థుడు గాని యీఆక్టు ప్రారంభమైన 90 దినములలోగా సదరుఆస్తి విక్రయమును రద్దుపరచుటకు కోర్టు వారికి దరఖాస్తు పెట్టుకొనవచ్చును. మరిన్ని కోర్టువారు దరఖాస్తుదారుడు ఈఆక్టులోని లాభ ములకు పాత్రుడ కలిగిన ఒక వ్యవసాయదారుడని తృప్తిపడినయెడల విక్రయమును రద్దుపరచుటకు వుత్తర్వు చేయవలెను.

ఒకవిక్రయము రద్దుచేయబడిన సందర్భములో ఒకక్రయిదారుడు తనక్రయధనము ఎవరికి చెల్లింప బడినదో ఆవునిపైన తాను చెల్లించిన ఎట్టిక్రయ ధనముకాని అనకు తిరిగి చెల్లించునట్లుచేయు ఉత్త రువుపు పొందుటకు పాత్రుడు కలిగియుండవలెను. అయితే అట్టి ఏవిక్రయ విషయములలోనైన ఎట్టి పొందేకాని చెల్లింపవలసియుండకూడదు. ఇంతే లేక పొందేక వసూలుచేయబడి యుండియెడల దానిని వాపసు చేయునట్లు కోర్టువారు ఉత్తర్వు చేయవలెను.

ఒక వ్యవసాయదారుడు గానుండు ఋణస్థునిచే 1937 సం॥ అక్టోబరు 1 వ తేదీన, ఆటు తరు వాత చేయబడిన స్థిరాస్థియొక్క యేవస్తు అన్యా క్రాంతములను, అములలో ఎవరి విక్రయము రద్దుచేయబడినదా! లేదా 1908 వ సంవత్సరపు సివిల్ ప్రొసీజరు కోడ్డుయొక్క 73 వ సెక్షను ననుసరించి ఆట్టి విక్రయము మూలముగా వచ్చిన ధనముయొక్క దామాషాపంపకమునకు పాత్రుడను కలిగియుండునో అట్టి ప్రతిఋణదాత విషయ మున చెల్లనిదిగా నుండకూడదు.

ఏ ఋణదాతయైనను ఏ జిల్లాలో తన ఋణ స్థుడు మినహాయింపు నిబంధనల నియమముల ప్ర కారము వచ్చుబడిపన్ను లేదా ఆ సెక్షనుయొక్క మినహాయింపు నిబంధనల నియమముల ప్రకారము 1924 సం॥పు కంటోన్మెంట్లు ఆక్టు ననుసరించి వృ త్తిపన్ను ఇంటిపన్ను విధింపబడి యుండినట్లు లేదా విధింపబడినట్లు నమ్మినచో ఆ జిల్లాకలెక్టరుకు సదరు ఋణదాత పై విషయములను గురించిన సమాచా రముకొరకు దరఖాస్తుపెట్టుకొనవచ్చును. మరిన్ని అందుపైదట సదరు కలెక్టరు ఆట్టిసమాచారమును తెలుపుకొని, సదరు ఋణస్థునికి వచ్చుబడిపన్ను లేదా వృత్తిపన్ను, ఇంటిపన్ను విధింపబడినదా అను విషయము నిర్ణయింపబడినదాఅని ఒకమె మొరాంతమును ఆట్టి ఋణదాతకు యివ్వవలెను. అట్టి మెమొరాంతము దానిలో తెలుపబడిన సంగ తులకు సాక్ష్యముగా ప్రతి కోర్టులో ను తీసుకొనబడవలెను.

జమీందారులకు ప్రధానమంత్రి హితవు.

జమీందారులు ప్రజాసేవకులుగాని భూభా మందులు కారని నేను చెప్పియుంటిని. ఆమాటను నేను మరల నొక్కిచెప్పుచున్నాను భూస్వామి తాను ప్రజాసేవకుడనని గుర్తించి పనిచేసినటులైనచో గాని తాను చిరకాలము భూస్వామిగా నుండ గలడు. జమీందారులందరును యీవిషయమును గుర్తించి ప్రజాసేవకులై కీర్తించుట యుక్తము ప్రజాసేవకుడౌను పేరుపొందుట ఘనమైకీర్తి ఈకీర్తిని పొందుట జీవితములో మహాముక్యము.

బిల్లు మూడుమాసములు అసెంబ్లీలో ఆమోదింప బడెను.

1-తేది కౌన్సిలులోకూడ ఆమోదింపబడి శాసనమాయెను. కౌన్సిలులోబిల్లుకు అనుకూలంగా 28 గురు, ప్రతికూలంగా 8 మంది మాత్రమే ఓటిచ్చిరి.

చందాదారులకు—

జనవరి 14 తేది సంక్రాంతి మహాసంక్రమణం సెలవులవల్ల ప్రచురించలేదు. ఈ సంచికయు ముందుగా తేలుపుతున్నాము. ఆ వారపత్రిక వెలువరించలేదని వ్రాయువారు గమనించవలెను.—

కోవూరు తాలూకా చందాలు వసూలుకు భూపతి అదెయ్య గారిని నియమించాము. వారి పరంగా యివ్వవలెను.

—మేనేజరు.

జమీన్ రైతు

4—2—38.

అమ్మయ్యా! బ్రతికాం.

గున్నుగారిపోయిన ఋణ విరామ చట్టం ప్రకటించిపూర్తిగానాల్గుమాసాలు దాటింది. తదాది ఋణగ్రస్థులైన రైతులు అట్టులెత్తుకొని రెప్పవాల్చక చూస్తూనే యున్నారు అహోరాత్రమ్ము.

ఈలోపల ధనవంతులు జమీందారీ పక్షంవారు ఏకమైచేసిన కుట్రలు, ప్రగల్భాలు, బెదిరింపులు, వర్ణనాతీతం. ఈ ఋణబిల్లు అప్పురచేంబరు మెట్లెక్కినాను గూడ యీ కుట్రలు సాగి స్వపక్షంలో పొరపులు పుట్టించేంతవరకు వచ్చింది.

ఇదంతా ఆలస్యంవల్ల జరిగిన పరిణామం. ఈలాంటిబిల్లులు ప్రారంభించిన మరుక్షణమందే చట్టము చేసితీరవలె. అట్లు చేయనందున యీచట్ట విషయంలో రైతులకు తీరనిఅపకారం వాటిల్లింది. ఋణవిరామ చట్టానికి- ఋణ పరిష్కారచట్టానికి- సెలెక్టుకమిటీ పరిష్కారానికి- చివరనిర్ణయానికి చాలాభేదాలు ఏర్పడ్డవి. రానురాను చట్టంయొక్క ఆశయమే మారిపోయింది. ఆలస్యమైనందున ఆందోళనా రహస్యాలెరిగిన ధనిక- జమీందారీవర్గంవారు బిల్లును పూర్తిగా తమప్రక్కకు తిప్పుకున్నారు. అందువల్లనే ప్రతికూలపక్షంవారు శాసన సభలోగూడా తిరుగా ఏదో ఒక నెపంతో కాలయాపన చేయటానికి సమకట్టారు. ఈకుయుక్తిని చివరకు గమనించిన ప్రధానామాత్యులు యుక్తి యుక్తంగా ప్రవర్తించి ఈనాటికైనా ఈచట్టాన్ని యీరూపంతో బైటపెట్టగలిగినందులకు మాధన్యవాదాలు.

కాని యీచట్టం ఏపక్షంవారిని ఉద్ధరించడానికని సృష్టించారో ఆపక్షంవారికి యిదియేమీ చాలినంత ఉపకరించకపోవటం విచారకరం.

1932 సం॥ దరిమిల్లా ఋణాలకు రు 5/వడ్డీని అనుమతించారు- అంతకు క్రితం బాకీలకు యిచ్చిన చెల్లులు వడ్డీ క్రింద చెల్లువేసుకోమన్నారు- ప్రస్తుత వడ్డీరేటు నూటికి రు 6-4-0 లని నిర్ణయించారు- జమీందారీలలో 1346-47 ఫసలీల బాకీలు పూర్తిగా చెల్లిస్తేనేగాని 1345 ఫసలీకిని అంతకుపూర్వపు బకాయీలును రద్దుకావన్నారు- అప్పటికీ గూడ డిక్రీలో అనుమతించిన ఖర్చులున్నూ, సగం సెస్సులున్నూ కట్టమన్నారు. యీముఖ్యమార్పుల తల్లక్రిందు వల్లబిల్లుయొక్క ప్రయోజనం అడుగంటిపోయింది.

ఇంతటికీ ఆలోచిస్తే ప్రజాసామాన్యం కంటే ధనికుల, జమీందారులకే, ప్రభుత్వం లొంగిపోయిందని చెప్పకతప్పదు. అంటే- ప్రజాసామాన్యానికి ప్రభుత్వం మీద పలుకుబడి లేదన్నమాట. కావున్నే రైతుల, ప్రజాసామాన్యుల, కోర్కెలకంటే జమీందారుల ధనికవర్గంవారి కోర్కెలనే వారుఆదరించవలసివచ్చింది. ఇదీ! నేటిమంత్రివర్గపు తత్వమన్నమాట. అంటే మనం శాసనసభలకంపిన ప్రతినిధులు హెచ్చుమంది ప్రజాసామాన్యుల కోర్కెల తీర్పతగినవారు కాదేమోనని గూడా ఆలోచించవలసి యుంటుంది. రైతులు సామాన్యప్రజలు, తమ ప్రతినిధులను, మంత్రివర్గాన్ని, లొంగదీసుకునేశక్తి లేనివారనే భావించవలసి యుంటుంది.

మున్ముందు భావి భాగ్యోదయం, రైతుల ఆందోళనమీదనే- రైతుల తీవ్ర ప్రతిఘటనమీదనే ఆధారపడి యున్నదని నమ్మవలసియుంటుంది.

కావున రైతులోకమంతా ప్రత్యేక సంఘాలు పెట్టుకొని, కాంగ్రెసులోచేరి కాంగ్రెసులో లీనమై కాంగ్రెసు హృదయాన్ని పట్టుకొంటేనేగాని మున్ముందు మోక్షంలేదు.

కాంగ్రెసుసంస్థకు 60 మైళ్లదూరాన నిల్చుకున్న రైతులంతా ఈనాడు నివ్వెరపోతే ఏంలాభం?

బోర్డుల కలిపారు.

ఉత్తరవిశాఖ ఒకబోర్డున్నూ, దక్షిణవిశాఖ రెండుబోర్డులున్నూ, కలిపి ఒకబోర్డు చేశారు. 21 లక్షన్న తాలూకాలమీద ఒకబోర్డు పెత్తనం ఎంతనిర్దుష్టంగా ఉంటుందో! వార్త ఆర్కాటు బోర్డులు రెండుగూడా కలిపారు. నెల్లూరువంతు ఎప్పుడో!

అఖిల భారత రైతుసంఘ సభ

కాంగ్రెసు సంఘములకును, రైతు సంఘములకును, ఆ వాద సంఘములకును మధ్యనున్న వివాదములగురించి చర్చించుటకు జూలై 16 వ దిన మాచిపురమునందు భారత రైతుసంఘసభ జరుగును.

రాజాజీ!

ఋణచట్టనిర్మాణంలో జమీందారులు, ధనవంతులు, ప్రయోగించిన వ్యూహాల నన్నిటిని భేదించుకొని బ్రతికి బైటబడ్డ ప్రధానామాత్యులు రాజగోపాలాచార్యులుగారు—

రాజాజీ!

ఉ॥ ధీరతతోడ నీ రథము తీవ్రగతిన్ ప్రతిపక్ష కృష్ణమాచారిపయిన్, కుబేర ధన సామ్యుడు ముఖ్యుడు చెట్టినాడుపై,
పేరముతోడ ధీకొనిన పేలటుపై, నల కృష్ణరావుపై,
వారక రెడ్డినాయ్డు కటువాక్యము పైనను, శాస్త్రి ఘాటిపై,
ధీరత లేక వేగ నడిపించియు మా ఋణభారచట్ట మీ
తీరునసైన దెచ్చి ఋణతీవ్రత క్రుంకెడి నట్టి రైతు సంసారములన్ మిగుల్ప కృషిసల్పిన నీ మృదు మాధురీ వచో
పూర మనన్యమోయి! ఋషిపుంగవ వియ్యపుకాడ! నిన్ను మా
వారలు సన్నుతింత్రు ఋణభార పరిష్కృత చిత్త వృత్తితోన్॥

—రైతు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు.

(విమర్శకుడు.)

ఉత్తరబోర్డు

ఉత్తరబోర్డు ఆయన్ను విషయంలో యమధర్మరాజుకు- చిత్రగుప్తుడికి తగరయవచ్చేట్టుంది. ఈ ఆక్షేపలు ఎవరినెత్తిన బడతవో!

ఉత్తరసభ్యులు కొందరు పార్టీ క్రమశిక్షణకు లొంగకుండా అసభ్యంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు తమ శక్తిసామర్థ్యాలవల్ల తాము గెల్చామని అనుకొంటున్నారు కాబోలు! అట్లయితే హిరణ్యకశిపుడి వరాలుండే నాయుడుగారి పతనానికి, మద్యప్రకర్తుల క్రిందిబంతిలో ఉండే రాజాగారి ఫల్టీకి కారణమేమంటారు!

బాబూ! పాపాత్ములు కల్పించడానికి కొంత ప్రాపుతు సృష్టించారని ఎరిగిగూడా ఇంత విచారం బడితే ముందు ముందు కాలంలో ఏలా మెలగగలరో కొంచం ఆలోచించవలెండి!

స్వార్థపరత్వం మానండి- అధికారకాంక్షను వదలండి-

అధికారాలు దొరికితే ఒప్పొయిస్తామని వద్దా రా! ప్రజానేత కేర్దామని లద్దా రా!

ఇది ఒకుడుడుసకాలం స్వార్థపరత్వంలో మునిగినందున్న భోళ్ళిలంత మహాపర్వతంగూడా చిలు గాలికి గడగడ వణికిపోయింది.

కోలాహలోగ్‌ను చెప్పకున్నంత మంచి గా మిత్రుల కెందుకు ప్రజలు చెప్పకోవడం లేకో గమనించండి. మిత్రుల్లాగాలైటి చెప్తున్నాం మేలుకోండి—

గోయిందన్నగారూ! ఈకుక్కతోక బట్టుకొని గోదావరియీదేదీ! కుటుంబకలహాలు శాశ్వతంగా ఉంటవా! ఇవి కుటుంబ కలహాలుగూడా కావు సుమా! ప్రణయకలహాలు. ఇకనైన తెలుసుకోయ్యా!

ఇంతకాలం ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యంగా ఏలావు- నీ ఆశ్రితులచేత గూడా మంచివాడనని పించుకొన్నావు. అధికారాంతంలో ఎందుకు బాబూ! ఏకీ గబ్బు వ్యామోహం!

ఏకొంతకాలం అనుభవించావు రాజాధిరాజులమారిరి అన్నిసుఖాలు. ఈవృద్ధాప్యంలో అవసర విశ్వాసఘాతుకాలెందుకు తెస్తావు!

ఇంతేనా నాకెందుకు

"అడుగనివానికీవ హితము ఆడినట్లని వాని కన్న మిన్నైనను అవివేకిలేడు."

సార్ల వెంకటేశ్వర్లుగారు రచించిన "నీటి రహస్య" అను గ్రంథమును నైజాం ప్రభుత్వం వారు నిషేధించిరి.

* * *

ఆరునెలలలోపుగ ఒక్కసారిగా సౌకర్యములను మంత్రులు యేర్పాటుచేశారని, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము శాంతియుతమైన కార్యక్రమములో నికి దిగుచున్న కారణము విషయమును గురించి అనుమానపడ నవసరము లేదనియు, మంత్రులు సకలమును తలక్రిందులు చేయవలెనన్న, ఒక్క నిర్మాణ కార్యక్రమమునందే వారికట్టి యధికారము కలదనియు డా॥ పట్టాభి గారు వాక్రుచ్చుచున్నారు.

కాంగ్రెసు మంత్రుల కార్యకలాపాలు

—(౦)—

మొదటి పేజీ కొరవ.

బొంబాయిలో వయోజనవిద్య

వయోజన విద్యావిషయమై, తగుసలహా నిచ్చుటకుగాను డా॥ క్లిఫర్డుమాన్ పార్టుగారి యధ్యక్షతను ఒక ఉపసంఘము ఏర్పాటుచేయబడెను.

* * *

మధ్యరాష్ట్రంలో కనెన్నిచట్టం.

మధ్యరాష్ట్రములో ఎగ్రిమెంటు చట్టమునకు గవర్నరుగారు సమ్మతినిచ్చిరి. వారికిక్రింది రైతులచే వెట్టిచేయించుకొను పద్ధతిని యీ చట్టము తొలగించుచున్నది. వెట్టిచేయించుకొనుట నేరము. ఈ నేరమునకు ఆప్రాంతిమునున్నవారికి 20 రెట్లు పెంపుదలగాని, వారిపరముల నిర్ణయము కీలుగాకపోయిన రు 100 అపరాధము గాని విధించి రైతునకు పరిహారముగా ఇప్పించెదరు.

* * *

పంచాయితీల ఫండునుండి వార్తాపత్రికలకు చెల్లించకూడదను ఉత్తర్వును రద్దుచేయు విషయమై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు.

* * *

బొంబాయి రాజధానిలో నిరుద్యోగము ఎంత ప్రబలియున్నది విచారించి తన్నివారణకు తగు సలహాలు యిచ్చుటకు మంత్రివర్గమువారొక కమిటీని నియమింపవలెనని బొంబాయి శాసనసభలో తీర్మానము గావించబడెను.

* * *

మదరాసు మంత్రివర్గమునకు యూరోపియనుల అభినందనము.

మదరాసు మంత్రివర్గమువారి పరిపాలనను గురించి యూరోపియన్ అసోసియేషను వార్షిక సమావేశమున లాంగ్లీగారిటుల తెలిపిరి:—

"మదరాసు ప్రభుత్వము అతివాదులకు ఆశ్చర్యము కలిగించుచున్నది. ప్రస్తుతప్రభుత్వము చేయుచున్నపనులను రెండు అంశములక్రింద విభజించవచ్చును. పరిపాలనా కార్యనిర్వహణము, శాసనసభా కార్యనిర్వహణము. శాసనసభా కార్యనిర్వహణముకంటే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం సాగించుచున్న పరిపాలనా కార్యనిర్వహణము యూరోపియను అసోసియేషనువారికి సంతృప్తి కలుగజేయుచున్నది. ఈ అర్థమువిషయమై ప్రధానమంత్రి ఎక్కువ శ్రద్ధవహించుచున్నారు. కార్మిక సమస్యల విషయమై కాంగ్రెసు ప్రభుత్వవైఖరిలో యూరోపియను అసోసియేషనువారు ఏకీభవించుచున్నారు.

* * *

మద్రాసురాష్ట్రమున గ్రామపత్రికలు చిన్న చిన్న కరపత్రములు ప్రవేశపెట్టి, వాటిని వ్యాప్తిచేయు విషయము ఆలోచించుచున్నారు.

* * *

మధ్యరాష్ట్రములో దేశాభివృద్ధి కార్యములకు రు 10 లక్షలు శాంక్షను చేయబడుచున్నది.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు పాఠశాల అధ్యక్షులు ఆ పదవినుండి విరమించుకొను 30—11—1936 తేదీన జిల్లాబోర్డు పాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయులు 41 మంది బదిలీ చేయబడిరని మద్రాసు అసెంబ్లీలో కె. [illegible]గారి ప్రశ్నకు విద్యాశాఖామంత్రిగారు జవాబిచ్చిరి.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు ఎన్నికలు.

ఈదిగువ సమాచుపరచిన ప్రకారం జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘపు ఎన్నికలు జరుగవలసియున్నది. అభ్యర్థులుగా నిలువదలచువారు నిర్ణీతస్థానములకు ప్రతి ధరఖాస్తునకు ఒక రూపాయి రుసుము పంపవలెను. దరఖాస్తు రుసుము పోస్టు ద్వారా పంపవచ్చును. రుసుములేని ధరఖాస్తులు అంగీకరింపబడవు.

నిరోధకవర్గముల జాబితా ఈనెల 8 వ తేదీ జిల్లా కాంగ్రెసు ఆఫీసునందును, కనిగిరి కాంగ్రెసు ఆఫీసునందును, కావలి కాంగ్రెసు ఆఫీసునందును, గూడూరు కాంగ్రెసు ఆఫీసునందును ప్రకటించబడును.

ధరఖాస్తులు అంగీకరించినను, అంగీకరించకపోయినను రుసుము వాపసుచేయబడదు

ఖద్దరునియమముగా ధరించుచున్న కాంగ్రెసు సభ్యులుమాత్రమే అభ్యర్థులుగా నిలుచుటకు అర్హులు

8—2—38 తేది జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ నిరోధక వర్గముల జాబితా ప్రచురించుట.

12—2—38 తేది ఉదయము 7 ఘంటలు మొదలు సాయంత్రము 6 ఘంటలవరకున్నూ

13—2—38 తేది ఉదయము 7 ఘంటలు మొదలు సాయంత్రము 4 ఘంటలవరకున్నూ

నామినేషనులు జిల్లాకాంగ్రెసు చేరుగా పుచ్చుకొనబడును.

13—2—38 తేది సాయంత్రము 4 ఘంటలు మొదలు నామినేషన్ల పరిశీలన.

నెల్లూరు మునిసిపల్ ప్రకటన

సవరణ

31-12-37 తేది జమీన్‌రైతు పత్రికలో 12 పేజీలో నీటియొక్కయు, మురికికాల్వల యొక్కయు పన్ను హెచ్చించుటను గురించి ప్రకటింపబడియున్న నెల్లూరు మునిసిపల్ వారి ప్రకటనలో "మునిసిపల్ పరిధిలోనుండు గృహములమీద విధించియుండు నీటియొక్కయు, మురికికాల్వలయొక్కయు పన్నును అర్ధసంవత్సరమునకు నూటికి రు 3½ నుండి రు 4½ లకు జాస్తిచేసి 1-4-38 తేది లగాయతు అమలులోనికి తెచ్చుటకు తీర్మానించియున్నారు." అని యున్నది. రు 3½ ల నుండి రు 4½ లకు అనుటకు బదులు రు 3 నుండి రు 4½ వరకు అని చదువుకొనవలెను.

సి. నరసింహం
నెల్లూరు మునిసిపల్ కమీషనరు.

14—2—38 తేది నిఖర అభ్యర్థుల జాబితా ప్రకటన.

నిర్ణయించిన ఫారముయొక్క నమూనామీద సక్రమముగా అభ్యర్థిధరఖాస్తులు భర్తీ చేయవలెను.

ధరఖాస్తు ఫారాలు జిల్లాకాంగ్రెస్ ఆఫీసులో దొరుకును.

26—2—38 }
28—2—38 } ఎన్నికలు.

28-2-38 ఓట్లులెక్కించుట.

బొమ్మా శేషురెడ్డి,
ఎలక్షన్ ఆఫీసరు.

తెలుగు అద్వితీయ ఫిలింరాజం.

కృష్ణ జరాసంధ

చిత్రపు నరసింహారావుగారి
ఆధ్వర్యాన షూటింగు
పూర్తి అయింది—

విడుదల - మార్చిలో.

తారాగణము.

జరాసంధ :— గగ్గయ్య
కృష్ణ :— కొచ్చర్లకోట
దుర్జయ :— కె. సత్యనారాయణ
కార్తికేయ :— రామకృష్ణశాస్త్రి
భీమ :— లక్ష్మయ్య
సహదేవ :— బ్రహ్మయ్య

రాజమ్మ
దుర్గాకుమారి
అంజనీబాయి

Apply For Booking:—
Jaya Films Ltd.,
Mirjapurhouse, Mylapore MADRAS.

సింహపురి పత్రికాధిపతిగారికి.

సూళ్లూరుపేట పంచాయతీబోర్డువారు.

తే 24—1—38 దిన మీ పత్రికారాజములో సూళ్లూరుపేట యూనియన్ బోర్డుకు హెల్తింగు క్రింద సవరణాటాకీసువార్కు బోర్డువారు అన్యాయము చేసినట్లు వ్రాసియున్నారు. సదరు వ్యాసము సూళ్లూరుపేట విలేఖరి వ్రాసినట్లు వ్రాసినట్లు వ్రాసినవారికాని, వానిపేరును కనుబరచలేదు. సదరుటాకీవారు యీ గ్రామములోనికి వచ్చినది మొదలు యీ చుట్టుప్రక్కల గ్రామములలోను, యీ గ్రామములోను కలరావుండిన కారణమున వారికైసెన్సు తీసుకొనక కొంతకాలము యుండి, కొంచెము సెన్సుతిగాయుండిన తరువాత పండుగలలో లైసెన్సు తీసుకొన కొన్ని ఆటలు జేసి మరల యీ గ్రామములోను, చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదులలోను, కలరా ప్రారంభమయినందునది కంపెనీవార్కు ఖర్చులుకూడ వసూలు కాని కారణమున వారే స్వయముగా కాళహస్తికి వెళ్లిపోయిందగా మీ వ్యాసములు బోర్డు మెంబర్లునున్నవారి కుటుంబములలోనున్న కాంప్లిమెంటరి టిక్కెట్లుయివ్వనందున లయిసెన్సు కొన్నిలు చేసినట్లును, వారుచాల నష్టపడిపోయినట్లును, గ్రామములో అనుకొనుచున్నట్లు లేనిపోని వ్రాతలు వ్రాసియున్నారు. కాబట్టి యిట్టివ్రాతలు మీరు నిజముగా యెవరుఅయినా వ్రాసియుండిన వానిపేరు తెలుపుచూ పైవిషయములు మీ వరుసపత్రికలో ప్రచురింపవలసినది. లేక స్వయంకల్పిత మయినయెడల మీపత్రికలో పైవిషయములను ప్రచురించుచు క్షమాపణ కోరవలసినది. లేనిచో తగుచర్య తీసుకొనబడునని తెల్పడమయినది.

ఏ. రామచంద్రారెడ్డి
సూళ్లూరుపేట పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంటు.
31—1—38

మునిసిపల్ బడ్జటు మీటింగు.

సుబోధినిలో అసత్యప్రకటన.

రామన్న మున్సిపల్ బడ్జటు మీటింగు రహస్యముగ, చట్టవిరుద్ధముగ నరసింహులకొండమీద జరుపుటకు ప్రబలప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని పురమున వదంతులుగలవనియూ, ఈవదంతి నిజమో అబద్ధమో తెలియదనియు సుబోధినిపత్రిక 2—2—38 తేదిగల స్పెషల్ సప్లిమెంటులో ప్రకటింపబడియున్నది.

ఈపత్రికలో ప్రకటించినటుల మునిసిపల్ ఆఫీసులో తప్ప యితరత్రా చట్టవిరుద్ధముగ మీటింగు జరుపుటకు ప్రయత్నములులేవు. ఇది చట్టసమ్మతముకాదన్న విషయము ప్రతికౌన్సిలరుకును తెలిసియేయున్నది. ఇటువంటి అసత్యప్రకటన సుబోధిని పత్రికలో ప్రకటింపబడుట చాలవిచారకరము వదంతులు చెవికొచ్చినపుడు వాటి యదార్థమును కనుగొన పత్రికాధిపతి ప్రయత్నించుట వారి ధర్మము.

ఏ. సి. సుబ్బారెడ్డి,
నెల్లూరు మునిసిపల్ ఛైర్మన్.

ప్రతిభారతీయుడును వీవృత్తియందున్నను సరే అవసరమువచ్చినపుడు మాతృ దేశసేవచేయుటకు సిద్ధముగనుండవలెనని సుభాస చంద్రబోసుగారు కలకత్తాసభలో తెలిపిరి.

నెల్లూరుజిల్లాలో మంత్రుల సంచారము.

గౌ॥ బెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారు.
గౌ॥ వి. ఎ. మునిస్వామిపిళ్లెగారు.

ఈనెల 8, 9, 10 తేదులలో స్థానిక పరిపాలనా మంత్రి గౌ॥ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారును, వ్యవసాయశాఖ, రూరల్ డెవలప్‌మెంటు శాఖల మంత్రి గౌ॥ వి. వి. మునిస్వామి పిళ్లెగారును క్రిందిప్రోగ్రాము ప్రకారము సంచారముసల్పెదరు.

8 తేది.

ఉ 9 నుండి 9—30 లింగరాయకొండ
,, 10 ,, 2 కందుకూరు (భోజనము)
మ 2 ,, 3 పొన్నలూరు.
,, 3—30 ,, 3—30 కనిగిరి (పబ్లికుమీటింగు రాత్రిభోజనము)
రాత్రికి దుత్తలూరులో విశ్రాంతి.

9 తేది.

ఉ 8 ,, 10 రైతులతో సంప్రతింపులు.
,, 11 ,, 3—15 రేపలగుంటస్టేషను (భోజనము, యింటర్‌వ్యూలు)
సా 4—30 ,, నెల్లూరు బోర్డ్స్ దులరోడ్డులో 5వ మైలువద్ద రైతులతో కలసికొందురు.
,, 6—30 నెల్లూరు.
,, 6—45 నెల్లూరులో పబ్లికు మీటింగు.

10 తేది.

ఉ 8 నుండి 9 అధికారులు, అనధికారులతో ఇంటర్‌వ్యూలు.
,, 9 ,, 10 సంస్థలను చూచుట.
,, 10 నెల్లూరు విడచుట.
,, 11 ,, 2 పొదలకూరు (రైతులకు యింటర్‌వ్యూలు)
సా 3—30 ,, 4 దామూరు.
,, 5 ,, 7—30 రాపూరు (పబ్లికు మీటింగు, ఇంటర్‌వ్యూలు)
రా 8 ,, 8—30 (దాగణం భోజనం)
,, 9 ,, 11 గూడూరు.
రాత్రి మెయిలులో బెజవాడకు వెళ్లెదరు.

నెల్లూరు తాలూకా జమీన్ రైతు సంఘం.

నేనున్నూ యీసంఘ సభ్యులున్నూ, పమిడిపాడు, పెల్లూరు, వల్లూరు, ధేనువకొండ, రుద్రవరం, గోనుగుంట, ఫిర్కాల గ్రామాదులు 4—2—37 తేదినుండి 19—2—38 వరకు వరుసగా సాత్త్విక సాధనములకు ప్రబోధమునకు పర్యటనము చేయుదుము. పైఫిర్కా గ్రామాదులవారు తగిన తోడ్పాటొసగగోరెదను.

నాగినేని వెంకయ్య,
తాలూకాసంఘ ప్రెసిడెంటు.

వెంకటగిరి పాఠశాలల దుస్థితి.

జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యాయుని తనిఖీ.

తే 28—1—37 ది ఉదయము 7—30 గంటలకు దక్షిణ నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యాయులగు శ్రీయుత వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డిగారు, జిల్లా బోర్డు విద్యాశాఖాధికారిగారితోటి బంగారుపేట బోర్డుస్కూలు తనిఖీకివచ్చిరి. అప్పటిలో సదరు స్కూలువద్ద ఒక్క ఉపాధ్యాయుండుకూడ లేకుండయుండెను. వీరు ఉపాధ్యాయులకొఱకై 8 గంటల వరకు వేచియుండిరి. స్కూలు పనిచేయుకాలము 7 గంటలు మొదలు యున్నప్పటికిని 8 గంటలవరకు ఒక్క ఉపాధ్యాయుడైనను రాలేదు. అంతపై గ్రామస్థులను విచారించగా ఉపాధ్యాయులు స్కూలునకు వారికి తోచిన కాలములో వచ్చుచుండెదరనియు, వారిపిల్లలు విద్యలేక చెడిపోవుచున్నారనియు, ప్రస్తుతపు ఉపాధ్యాయుల కాలములో స్కూలు అడుగంటుచున్నదనియు, వీరిబదులు క్రొత్తవారిని నియమించవలసినట్లును కోరిరి.

తదనంతరం వీరు వెంకటగిరిలోని స్కూళ్లను తనిఖీచేసినట్లును, చాల సంవత్సరములుగా చాలమంది ఉపాధ్యాయులు టవునులోనే యుండుటచే వీరికి సోమరితనము ఎక్కువై మొత్తముమీద స్కూళ్లన్నియు చాల అబందరస్థితిలో యున్నట్లున్నూ తెలియుచున్నది.

ప్రస్తుతము ఉపాధ్యాయులు ఇటువంటి తనిఖీ రుచి, లోగడ ఎప్పుడును తెలియనివారగుటచే ఆలిజాగరూకతతో యున్నారు. ఇదివరలో ఇలాటి తనిఖీలు అప్పుడప్పుడు జరిగియుండినట్లయితే స్కూళ్లు ఇంతహీనస్థితిలో యుండవు. చాలమంది ఉపాధ్యాయులకు ఎస్టేటువారితో ఏదో ఒకవిధమైన సంబంధము యుంటున్నందున ఇంతకు పూర్వమునుండికూడ వారు స్కూళ్లకు సరిగా వెళకపోక స్కూళ్లలో నిద్రపోవుచు రికార్డుకూడ సరియైనస్థితిలో పెట్టుకొనక స్కూళ్లన్నిటిని పాడుచేసి పిల్లలకు విద్యలేక అల్లాడుచున్నారు. కావున శ్రీ ఉపాధ్యాయులవారు మాపిల్లల విద్యాభివృద్ధికొరకై ప్రతిస్కూలులోని ఎక్కువ సర్వీసుగల ఉపాధ్యాయులను తొలగించి తగురీతిగా సంస్కరించనిదే స్కూళ్లు చక్కబడవనియు, శ్రీవారు ఇదేవిధముగా అప్పుడప్పుడు ఇచ్చటికి తనిఖీకైవచ్చి మాపిల్లల విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడెదరని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

వెంకటగిరి పౌరుడు.

జాలిగొలిపే బాలపాపలు

తలిదండ్రులకు ఆనందము గూర్చుతూ అల్లారుముద్దుగా పెరుగుతూ బంతులవలె గంతులువేస్తూ వుండవలసిన కొంతమంది యీగాముకోమంటూ బాధలనొందుతూ జీవిస్తూవుంటారు.

పాపము ఆ బాలపాపలకు

లివర్ అండ్ స్ప్లీన్

వ్యాధులు సంక్రమించి వారి ఆరోగ్యమును పూర్తిగా రూపుమాపి వేస్తూవున్నవి. కాలుచేతులు సన్నగిల్లి, పొట్టఉబ్బిపోయి, శరీరము పచ్చబడి, మలబద్ధకము, అరుచి విరేచనములు, అజీర్ణము సంప్రాప్తమై ప్రాణము తీస్తూవుంటే పాపమాపిల్లలు ఇంక ఆరోగ్యముగా యెలావుంటారు? వీరికి

బాలభాస్కర

ఆరోగ్యవంతములను ప్రసాదిస్తుంది. లివర్ అండ్ స్ప్లీన్ వ్యాధులు బాలభాస్కరముందు పటాపంచలు కావలసినదే. నేడే బాలభాస్కరను మీ బిడ్డలకు యీయండి.

ఆయుర్వేదాశ్రమము
మద్రాస్.

నెల్లూరు ఏజంట్లు: సి. సుబ్బారావు అండ్ సన్స్
—కెమిస్ట్సు, నెల్లూరు—

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No 926/1937
O. S. No 7/1928

గుండపనేని పిచ్చినాయుడు:— వాది.
ఎడిరిలు.

(1) అనంతరాజు వెంకటరత్నం
(2) అనంతరాజు సుబ్బరామయ్య
(3) అనంతరాజు మహాలక్ష్మమ్మ
} ప్రతివాదులు

యీ నెంబరు వాది, ప్రతివాదులమీద పొందిన డిక్రీనిబట్టి వారంటు అమలుజర్పుచూ ప్రతివాదుల తాలూకు స్థిరాస్తిని యాలమునకు తెచ్చుచున్నాడు. యాలం నోటీసులు 2, 3 ప్రతివాదులకు యెన్నిపర్యాయములు పంపినను జారీ చేయించుకొనుటలేదు. సదరు యాలం నోటీసులకుగాను 7—2—1938 తేది వాయిదా వేయబడియున్నది. వాయిదారోజున పగలు 10 ఘంటలకు 2, 3 ప్రతివాదులు పై కోర్టువారియెదుట హాజరై తమయొక్క ఆక్షేపణలు తెల్పుకోవలయును. లేనియెడల ప్రతివాదుల పరోక్షమందు తీర్మానించబడునని యిందువల్ల తెలియపర్చడమయినది.

3—2—1938 } ఆర్. వి. గోవిందరావు
నెల్లూరు. } వాదివకీలు.

వాస్కోడగామా

"మీ యౌషధములను చాలకాలమునుండియు నే వెలుగుదును. 1929 నుండి వానినే నుపయోగించుటయేగాక మీరత్నత్రయములగు 'లోధ్ర', 'అమృత', 'అర్క'—ఇతరౌషధములను పెక్కుమందికి సిఫారసు చేయుచున్నాను."

వాస్కోడగామా
—బెయిరా
ఎ. హెచ్. డి. అఖియుడి.

పల్లెటూళ్ళ ఘోష.

10-వ పేజీ కొరవ.

చింతలపాలెం శ్రోత్రియం రైతుల ఘోష.

సుమారు 4 సం॥ ల నుండి యీ గ్రామమందు పంటలు పండుట లేదు. అనేక మంది ప్రజలు తిండి లేక మాడవలసి యుంటూయున్నది. చెరువు మరమ్మతులు అనేక సంవత్సరముల నుండి ఏమాత్రము లేనందున నీరు నిలుచుటకు దానిలో వసతులు లేవు. వర్షదేవుడు దయయుంచి బాల్లు చినుకులను కురిపించినను చింతలపాలెం శ్రోత్రియం దారులు పేద రైతుల మీద కనికరముంచని కారణమున కురిసిన వర్షమంతయూ అడవిన గాసిన వెన్నెల చందమగు చున్నది. ఈ గ్రామమందు కొంచెము శక్తియున్నవారు యిది వరకెప్పుడో పెద్దలు సంపాదించి వున్నధనమును తమ భోజనమునకై వినియోగించు కొను చున్నందు వలన యీ సంవత్సరమో లేక వైసంవత్సరమో దివాలా తీయు కాపులలో చేరు కొందురు. ఇక ఏపూట కాపూట కాయ కష్టం మీద ఆధార పడి యుండు పేద రైతుల యొక్కయు కూలీల యొక్కయు ఘోష చెప్పుటకు వలది గాదు. కూలిచేసు కొందమన్నను రైతులు వారికే పంటలు లేనందు వలన కూలీలకు కూలి చూపించ లేక యున్నారు. ఈవూరి నందుండు 3 చెరువు ఏపెద్ద తాలూకా లోనికో లేక జిల్లా లోనికో ప్రవేశించిన యెడల వినివారందరికి బాధలు పుట్టకుండుట యసంభవము. కాని అది "శ్రోత్రీయం" అను సూత్రముపై ఆధారపడి యున్నది గాన దానిపై నెవరికిగాని దృష్టి మరలుట లేదు. ఇక అది ఆంధ్రుల సంగతి చెప్పటకలది గాదు. వారి గ్రామ చెరువు క్రింద 50 సెంట్లో లేక 60 సెంట్లో భూమి యుండును. దానిని ఫలింపు చేసికొందమన్న చెరువులో నీటి చుక్క యుండవు. అందువలన వారు పొట్ట నరచేత పట్టుకొని కూలి చేసుకొని జీవించుటకై కృష్ణా [illegible] పెన్నా డెల్టాలకును వెళ్లుదురు. అపుడు వారి అదృష్టము బాగుగ నుండెనేని బ్రతికిన వారే. లేనియెడల కలరా మొదలగు కాశీర వ్యాధులకు లోనై అచ్చటనే కొందరు ప్రాణములను గోల్పోవుటయు, కొందరు ప్రాణముల నరచేత నిడుకొని ఇంటికి మరలుటయు గల్గుచున్నది. అథవా వైద్రకార స్థానములకు లోనుగాక కొద్దియో, గొప్పయో సంపాదించుకొని ఇంటికి మరలు నపుడు, ఆసంపాదించిన దానిని సంతోషముగా భుక్తికైవినియోగించు వారుండరు. ఎందువలననగా ఎల్లప్పుడు ఎండియుండు ప్రధానంగా గల చెరువు, క్రింది భూములకు శిస్తు కట్టుటకై కష్టపడి రక్తము నంతయు ధారవోసి కూలి మీదుగా సంపాదించిన ఆ 4 దమ్మిడీలకు తిలోదకముల విడచు చున్నారు. గ్రామ చెరువు సరియైన మరమ్మతులు పొందిన యెడల గ్రామ రైతులు కష్టపడి పండించి వచ్చు ఆదాయములో కొంత శిస్తునకై కొంత జీవనమునకై నుపయోగించ గల్గుదురు. కాన దయాహృదయులగు శ్రోత్రియ దారులు రైతుల మీద దయయుంచి యీ సంవత్సరపు శిస్తు రెమిషను నిచ్చి వెంటనే చెరువు మరమ్మతులకై తగు యేర్పాటుల గావింప బూను కొందురని కోరు చున్నాను.

ఎ. వి. కృష్ణయ్య,
జావలి తా॥ రై॥ కార్యదర్శి.

రామదాసుపంతులుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము.

8-వ పేజీ కొరవ.

రివిన్యూ విచారణ సంఘమువారుకూడ నికరాదాయములో ¼ వంతుకు మించి భూమిశిస్తు అసెస్మెంటు ఉండరాదనియు, యెక్కువ వ్యవసాయ రాబడిగల పెద్ద భూస్వాముల వద్ద రాబడి పన్ను వసూలు చేయవచ్చుననియు సూచించియుండిరి. ఆవిషయము లిపుడు చర్చింప నవసరము లేదుగాని, ప్రభుత్వమువారు రైత్వారీభూములలో ఎట్టిపద్ధతి నిర్ణయింతురో జమీందారీ భూములందుకూడ అట్టిపద్ధతినే అమలు జరుప వలెను.

ఈటీవలగా 1908 సంవత్సరము ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టులో న్యాయమని నిరూపించ బడిన శిస్తులు న్యాయము కావనియు రైత్వారీ భూముల పన్ను భారము ఎట్లుండునో ఆదేస్థితిలో నుండి జమీందారీ భూములలో అంతకన్న ఎక్కువ శిస్తు వసూలు చేయరాదనియు' చట్టము చేయవలెను. రైతునకు జమీందారుకు తగవు వచ్చినచో జమీందారు ప్రక్కన ఆదేస్థితిలో నుండు రైత్వారీ భూములందు వసూలగుచున్న శిస్తుకన్న యెక్కువ వసూలుచేయు కొనుటకు హక్కుండరాదు.

రెమిషను.

ప్రస్తుత చట్టప్రకారము శిస్తు రద్దుగాని, తగ్గింపుగాని రైతు కోరుటకు హక్కులేదు. రెమిషనుకూర్చి చట్టములోనే ఒక క్లాజు చేర్పించుటకు యిదివరకు చేసిన ప్రయత్నములు విఫలమైనవి. ఫామిను కమిషనుడీసెంట్రలైజేషను కమీషనులు యిందు కనుకూలముగ శిఫార్సు చేసినవి. విశ్వనాధ దాసుగారు ప్రస్తుత ఒరిస్సా ప్రధాన మంత్రులు 1928 లో మదరాసు ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టునందు, రెమిషనుకు అవకాశ మిచ్చునట్లుగా సవరింప బూనియుండిరి. ఆసవరణ బిల్లును సభవారు అనుమతించినను శాసన సభలో చర్చింప బడలేదు. కావున ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు పంటలు పోయిన కాలమందు శిస్తులు రెమిషను ఒసంగుటకు, వసూలు వాయిదా వేయుటకు అవకాశ మిచ్చునట్లు సవరణ చేయుట అవసరము. జమీందారులు రెమీషను ఒసంగు నపుడు జిల్లా కలెక్టరు ఒసంగుటకు అధికార ముండవలెను.

వసూలు విధము.

జమీందారులు శిస్తువసూలు చేయుపద్ధతి మారవలెను. శిస్తుబాకీక్రింద చరాస్తికూడ జప్తు చేయు అధికారము జమీందారుల వుద్యోగులు యీ అవకాశముపైకొని రైతులను పెట్టుయిబ్బందులు, దుర్భరముగనున్నవి. ఆ అధికారము తొలగించవలెను. రైతుల భూములను కలెక్టరు మధ్యవర్తిత్వముద్వారా విక్రయించు అధికారము వ్రాతలలో సక్రమముగానే అగపడినను అమలు జరుపువిధము దారుణముగనున్నది. జమీందారీలలో విడుదల రైతోల్లు సరిగ రిజిస్టరు కాకున్నవి. భూములు విక్రయమువల్లనో, వారసత్వమునో, ఒకరిహక్కునుండి వేరొకరికి మారినపుడు జమీందారు లెఖలలో ఆమార్పు వెన్వెంటనే వ్రాసుకొనక రైతులను ఇక్కట్టులపాలు చేయుదురు. పొలము ఒకరిదైనను, వేరొకడు పాతనామంగు బాకీపడియున్నచో, ఆబాకీకొరకు విక్రయించెదరు. అట్టికేసులు ఎన్నియో హైకోర్టు కెక్కియున్నవి. కాన జమీందారునకు యిట్టిహక్కులు రిజిస్టరు సరిగానుంచనిది యుండరాదని నిర్ణయించవలెను. జాయింటుపట్టాపద్ధతి తొలగించి సరియగు పట్టాలు ముచ్చిలికాలు వ్రాయించు చుండవలెనని విధింపవలెను.

జమీందారీ గ్రామములందు మునసబులు కరణములు లెక్కలు తయారు చేయుట, బాకీ తేల్చి తూఖ్రోజీగాని, జమీందారు స్వయముగ జేయుకొన్నంతిద్వారా చేయుచున్నారు. గ్రామోద్యోగులచే వసూలు చేయుటకుకూడ అధికార మియ్యవచ్చును వారిపై గవర్నమెంటు వుద్యోగులకు అధికారముండవలెను.

పైన తెలిపిన విధమున జమీందారీలలో జోక్యము కలిగించు కొనుటకు ప్రభుత్వమువారికి అధికారము గలదాయని సంశయింప నవసరము లేదు. రైతుల క్షేమముకొరకు చట్టములు చేయు అధికారము ప్రభుత్వమువారు ఎన్నడు వదలు కొనలేదు. పార్లమెంటులో కార్న్‌వాలిసు ప్రభువుగారే అట్లు స్పష్టముగ తెల్పి యుండిరి.

హరిపూర్ కాంగ్రెస్ ప్రతినిధి ఎన్నిక.

గూడ్స కృష్ణాజిల్లాలో కామకొల్లు నియోజకవర్గమునుండి శ్రీయుత హనుమారావు నాగన్నగారు హరిపూర్ కాంగ్రెసుమహాసభ ప్రతినిధిత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చియుండుటచేత, సదరు ప్రతినిధిత్వమునకు అభ్యర్థులుగా నిలువదలచువారు, తమ నామినేషన్లను, 9—2—38 తేదీ మధ్యాహ్నం 3 గంటలలోపుగా, ఈఆఫీసులో, ఎలక్షన్ ఆఫీసరుగారి ఎదుట దాఖలుచేయవలెను. 10—2—38 వ తేదీన ఎన్నికలు జరుగును. 11—2—38 వ తేదీన ఓట్లు లెక్క పెట్టబడి ఫలితములు ప్రకటింపబడును.

నోటు:- దరఖాస్తు రాష్ట్రసంఘ నిబంధనలలో నున్న నమూనాలో నుండవలెను.

చలసాని నాగభూషణం,
ఎలెక్షన్ ఆఫీసరు.

నెల్లూరులో ధాన్యపుధరలు

నెల్లూరు టవునులో 31-1-38 తేది సోమవారం వారకు అమ్మబడుచుండిన ముఖ్యమైన ఆహారపదార్థముల ధరలు తెలుపుపట్టి.

ఆహార పదార్థము పేర్లు	కొల్త లేక తూకం	ఖరీదు రు.అ.పై
(1) మొలగొలుకుల వడ్లు (పాతవి) మొదటిరకం	166 సొల్ల లేక 98 శేర్లుగల బస్తా 1 కి	6- 7-6
,, రెండవరకం	,,	
(2) మొలగొలుకుల వడ్లు (క్రొత్తవి) మొదటిరకం	,,	4-14-0
,, రెండవరకం	,,	
(3) మొలగొలుకుల బియ్యం	246 సొల్ల లేక 105 శేర్లుగల	
మొదటిరకం	బస్తా 1 కి	14-11-0
,, రెండవరకం	,,	
(4) జొన్నలు	పుట్టి 1 కి లేక 1120 శేర్లకు	66- 0-0
(5) రాగులు	,,	55- 0-0

వ్రణ చికిత్స

అపరేషన్ అక్కరలేదు.

సమస్త వ్రణములకు ఆపరేషన్ అక్కరలేకనే చికిత్స చేయబడును. సమస్త నేత్రవ్యాధులకు కాటుకలు చేయబడును. లేదలకు ఉచితము.

నందం కేశవులు, [illegible] వీధి, నెల్లూరు.

వీనస్ అస్యూరెన్సు కంపెని

లిమిటెడ్ – స్థాపితము : 1920

ప్రధాన కార్యాయలము:— డెల్హి

1	జారీచేసిన పట్టాలు	4,50,00,000
2	ఇచ్చిన క్లయిముల మొత్తము	17,00,000
3	సెక్యూరిటీగా గవర్నమెంటుకు చెల్లించిన ధనము	2,00,000
4	శాశ్వతనిధి ...	7,50,000
5	ఇంటరిం బోనసు — యావజ్జీవిత పట్టాలకు	15/-
	ఇంటరిం బోనసు — ఎండోమెంటు పట్టాలకు	12/-

వివరములకు:— సూపరింటెండెంటు,
24, సెకెండు లైను బీచి,
మదరాసు.

ప్రకటన: కె. మునుస్వామి నాయుడుగారిని ఉత్తరభాగమునకు ఇనస్పెక్టరుగా నియమించినాము.

పిఠాపురం ఎస్టేటులో ఘోరమగు శిస్తు నిర్ణయం

శిస్తులు రేటుయొక్క గ్రామములోను ఒక తరుణికలేదు. మరియు తక్కువ ఆయకట్టుగల గ్రామములలోని రేట్లు హెచ్చుగానున్నవి. ఎక్కువ ఆయకట్టు గల గ్రామములలో తక్కువగా నున్నవి. మరియొక వింతేమి వివిధ నంబరులు గల పట్టాలలో తక్కువ పరిమితికి హెచ్చుశిస్తును ఎక్కువ పరిమితికి తక్కువశిస్తును పారకంతక్కువగు భూమికి తక్కువయు నిస్సారపు మెంపుడు భూమికి యెక్కువయు కొలములు యిచ్చినవి వట్లు లేర్పు పట్టాలెంత్తెనుకు పరిపుచ్చుచున్నరి. కావున రేటుయొక్క ప్రదేశములలోను రేట్లు సరిగాలేవు.

వర్షాధారపు పల్లములు గల దుర్గాడ, విజయనగరం తాటిపర్తి గ్రామములలో యకు 1-కి రు 16-0-0 లు లగాయతు 20 రూపాయలు వరకు రేట్లువున్నవి. మెరక కు రు 8-0-0 లు లగాయతు రు 20-0-0లు వరకు వున్నవి. మరియు నీటివసతు లేనటువంటి క్రింది పల్లములకు యకు 1-కి రు 15-0-0 లు మొదలు రు 20-0-0 లు, రు 25-0-0లు వరకు రేటువున్నది. ఇంకా దేటిమెరకను రు 30-0-0 లు మొదలు రు 60-0-0 లు రేటుకూడా గలదని వినుచున్నాము. ఈరేట్లను దూరదేశములతో సరిపోల్చుటకంటె ప్రక్కనున్న సర్కారుగ్రామములకు కత్తిపూడితో పోల్చిచూచినచో అక్కడ పల్లముకు యకు 1-కి రు 4-0-2 అన్నా మెరకకు యకు 1-కి రు 0-11-8 లున్నా గలదని వినుచున్నాము. అట్టిసందర్భములో పిఠాపురం జమీను రేట్లు సర్కారు రేట్లకంటె తక్కువరేట్లతో నున్నదని శంకరలింగగౌడుగారి ప్రకటన వాస్తవముగా దోచదు. ఆయన దామాషాగా రేట్లలో కట్టుబడి వహించిన యీకాంపరిమితికూడా లేర్పు రేటు కట్టబడెనని తెలియుచున్నది.

ఇందుకు నిదర్శనముగా మద్రాసు గవర్నమెంటువారు తమ "ల్యాండు రెవిన్యూ పాలసీ" యను గ్రంథములో జమీందారీ ప్రదేశములలోని శిస్తులు ప్రక్క సరిహద్దు సర్కారు రేట్లతో పోల్చి చూచినచో మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నవి. ఎందువల్లనగా శాశ్వతపు ఫయిసలావాటిమందు సర్కారురేటుతో సమానమగు పయిబాయిసీ శిస్తు నుంచవచ్చును. లేదా దానిని మార్చుటకు అడ్డు లేనందున విరివిగా పెంపుచేయవచ్చును. లేదా పాలిస్థతిలో జమీందార్లకువచ్చు పంటభాగమును రొక్కపు శిస్తుగా మార్చవచ్చును కోర్టు అక్వార్డ్సు మేనేజిమెంటులోనున్న వొక జమీందారి పల్లపు భూమికి యకు 1-కి రు 45-0-0 లు రేటు వున్నట్లు బోర్డువారు కనిపెట్టిరి. తోట భూమికి యకు 1-కి రు 15-0-0 లు రేటువున్నది. ఇవి పూరా రేట్లు అయినను నిజముగా చెల్లుచున్నది. తమలపాకులతోటలకు యకు 1-కి రు 32-0-0 లు రేటువున్నది. ప్రక్కసరిహద్దుజిల్లాలు మూడింటిలోను హెచ్చుదామాషాయి సర్కారుపల్లపు రేటు యకు 1-కి రు 10-0-0, 8-0-0, 7-8-0 లు వున్నవి. రెండవపంటకు అందుకు సగముచెల్లును. దీనివంటి సర్కారురేట్లు యెంతతక్కువో నా హింపవగును. గోదావరి డెల్టాలోని చాలా ప్రదేశములలో మంచి జమీందారీభూములు సర్కారు నీటితీరువాగాక ఫస్తు జిరాయితీశిస్తు పరిపంటకు యకు 1-కి రు 25/- లగాయితు రు 30/- వరకు నున్నవి. ఇంకా చెరుకుతోటలకు జాస్తిశిస్తులున్నవి అని 1902 లో రెవిన్యూబోర్డువారు తెల్పియున్నారు. ఆ దరిమిల్లాను పెరిగిన జమీందారీ శిస్తులు సర్కారుపన్ను కంటె ఎంత హెచ్చుగా నుండునో సులభముగా గ్రహింపవచ్చును.

• పల్లెటూళ్ల ఘోష •

తక్కిన జమీను రేట్లకన్న యీజమీను రేట్లు కొన్నిచోట్ల కొంచము తక్కువగానున్నను, అది భూమియొక్క నిస్సారమునుబట్టియు మంచిదిబట్టియు లేర్పడినదిగాని యెుకరితగ్గింపుల వలన గాదు. అయినను దానినిర్ధరించుటకు గాను ఆశోక తరహాపన్ను లేర్పడినవి. చట్టనిబంధనల ప్రకారం భూమిపన్ను నీటిపన్ను మరమ్మతుపన్ను కలసి భూమిశిస్తు యేర్పడెను. అయినప్పటికి పల్లము రెండవపంటకును, మెరక పల్లముననున్న ఆలాయిదా తీర్వా విధింపబడుచున్నది. విశేషించి వర్షాధారపు మెరక భూములపైనికూడా నీటితీరువా విధింపబడుచున్నది. ఇది యేమి న్యాయమో తెలియదు. దీనిపై దావాలుపై దావాలు తురిచెను. రయితులను లొంగదీయుటకై క్రిమినలుకేసులు నడచెను. అందులకై పెత్తనదార్ల నియామకముపైన గ్రామములు విడదీయబడెను. ఇన్ని పన్నుగడలపై ఒకభూమికి రెండు తీర్వాలను విధించుటకు అనుజ్ఞనొందెను. తదుపరి కాలదోషముపట్టిన డిక్రీలుకూడా వసూలయ్యెను. కోర్టుకీడుగూర్చన్న భయముచే డిక్రీకాలదోషముపట్టినదంటూ కూడ రయితులు కోరలేదయ్యెను. ఇవిగాక జెపలమ్మకముపల్లను మావు పాటలవల్లను, చెట్లఫలం చెట్లఅమ్మకం కల్లుగీతవల్లను పన్ను గ్రహింపబడుచున్నది. అట్టకు పూర్వపుచెట్లు న్యాయశాస్త్రప్రకారం రయితు కేదైనను ముచ్చలికాలలో చేర్చుటవలన అందులన ఖరీదు రయితునుండి గ్రహింపబడుచున్నది. వీనికన్నిటికిని రెన్నులు విధింపబడుచున్నవి. ఇవిగాక చెరువులు మైనున కమర్కపరచుటవలనను పనికిరాని చెరువుల నమ్మకేయుటవలనను పోరంబోకులోని చెట్లపుల్లరి కేలములవలనను రాబడి కలుగుచున్నది. ఈ మధ్య మరియొకపద్ధతి కనిపెట్టిరి. చెరువుగట్ల పెక్కిన పశువులను పొందులో బెట్టెదమని బెదరించుటవలన సదరు పొందుసొమ్ముకూడా తామే వసూలుచేసుకొనుచున్నారు. విశేషించి యేటిలో యిసుక తీసుకొన్నందుకును, చెరువులో మట్టి దీసుకొన్నందుకును గుట్టలపైన రాళ్లు కంకర తీసుకొన్నందులకున్ను రయితులపైనకూడా రాయల్టీ విధింపబడుచున్నది. ఈవిధముగా వనేక తరహాపన్నులను ప్రవేశపెట్టి తద్వారా రయితుపంటలో రెండువంతులు పన్నురూపకమున గ్రహింపబడుచున్నది. సాంతయీనాములు లంకభూములు యేటేట హెచ్చుశిస్తుకు అమర్చబడుచున్నవి.

వీనికితోడుగా ధరలు మందమగుటయు డబ్బు చెలామణి తక్కువగుటయు పెట్టుబడి తగ్గుటకు టయు బకాయిలు పుట్టుచుండుటయు రొక్కమూరుగా సంభవించుటచే రయితు చేయుటకేక యెట్టెటో తన స్వతపాయమును కోల్పోయి అతివృష్టి అనావృష్టి దోషముల కోర్చి తన పన్నుభారమును చెల్లింపుకొను మండెను. ఈసమయమున గోరుచుట్టుపై రోకలి పోటునువంటులు తమగరువు ప్రకారం రు 1-కి 0-1-6 లు చొ॥ పన్ను హెచ్చింపబడెను. ప్రస్తుత పరిస్థితులు శిస్తుతగ్గింపునకు అనుకూలమైయున్న తరుణములో హెచ్చింపబడుట రైతు దుర్బలత్వము—దురదృష్టము.

* * *

ఆరవల్లిపాడు ఎస్టేటు రైతుల యిబ్బందులు

ఆరవల్లిపాడు వెంకటగిరి ఎస్టేటులోని గ్రామమయి వున్నది. సదరు గ్రామములో దశబంధం యినాం చెర్వు గలదు. సైచెర్వు 1924 సం॥ లో పూర్తిగా తెగిపోయినది. రాజాగారు మరమ్మతు చేయక పోవుటచే 1926 సం॥ రైతులు స్వంత ఖర్చులతో మరమ్మతు చేసిరి. 12 సం॥ నుండి యింతవరకు ఎన్ని పర్యాయములు మనవి చేసినను మరమ్మతు చేసి యుండలేదు. యీ సంవత్సరము పూర్తిగా వర్షములు కురిసియు చెర్వు మరమ్మతు చేయక పోవుటచే నీరు లేక పయిరు ఎండిపోయినవి. సదరు చెరువు మరమ్మతును గురించి రెమిషను గురించి ఎస్టేటు వారికి నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరు వారికి అర్జీలు ఇచ్చిరి. అంతట గ్రామస్తులు చేరి రైతు సంఘము స్థాపించి తమ కనీసపు కోర్కెలు పత్రికా మూలకముగా నస్టేటు మెంటు ద్వారా తమ కనీసపు కోర్కెలు తెలిపిరి. డిసంబరు తారీఖున దర్శి తాలూకాల యం. యల్. సి. గార్లయిన ఒత్తైన పెరుమాళ్ల నాయుడుగారు, శ్రీ గోపాల కృష్ణయ్యగారు కలసి ఆ వెంకటగిరి మహారాజాగారితో చెర్వుని గురించి రైతుల కష్టములను గురించి తెల్పిరి. శ్రీ వారు వెంటనే సదరు విషయము పాటిల దివాన్ పేష్కారుగారితో చెర్వు విచారించి వెంటనే పని చేయుడు అని చెప్పిరి.

26 తారీఖున శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్యగారు 30 రైతులతోకలసి దివాన్ పేష్కారుగారి వద్ద కు పోయి వెళ్లి కష్టములు మనవిచేసిరి. వారికి పూర్తిగా కోపముకలిగి మీరు శిస్తుకట్టనిచో చెరువు రిమిషన్ సంగతి చూడను అని సెలవిచ్చిరి. అంతట శ్రీ జిల్లా కలెక్టరు దొరవారికి శ్రీ పెరుమాళ్లునాయుడుగారి ద్వారా రైతుల కష్టములనుగూర్చియు, యిదివరకు లోగడ రికార్డులను చూపించగా వెంటనే చర్యపుచ్చుకొని పనిచేయుదురని దయతో ఆదరించిరి.

పేష్కారుగారు 14 డిసెంబరు తారీఖున వచ్చి తనిఖీచేసిరి. చెర్వులలో నీరు లేదనిరి. అయితే శిస్తుచెల్లించుటకు నిర్బంధవిధానముతో వసూలు చేయునట్టి సూచన కనపర్చిరి. 30 తారీఖున కోటతాలూకా తిరంవచ్చి వార్ల రెవిన్యూ యిన స్పెక్టరు కర్నంగార్లువచ్చి శిస్తుసంగతి అడిగిరి. చెర్వు చూస్తారా అని 30 తారీఖున ఓపికతో చివరనుండి మొదలకువచ్చి తనిఖీచేసిరి. రిపోర్టు చేస్తాననిరి. శిస్తువాయిదాలవల్ల కాదనిరి. అంతట రైతులందరు కలసి ఆలోచించి పాయిదారి శిస్తు యిచ్చి కొనుటకు వొప్పుకొనిరి. సగభాగం యిచ్చె ఏర్పాట్లుచేసిరి. వెంటనే ఎస్టేటువారు చర్యతీసుకొని సహాయపడ కోరుచున్నాము. మాగాణిశిస్తు వెంటనే రిమిషన్ యిప్పించే ఏర్పాట్లు శ్రీ కలెక్టరుదొరవారు చేయించవలెనని కోరుచున్నాము.

చెన్నారెడ్డి వెంకటనరసింహ్వారావు.

* * *

ఇందేశమ్మవాక ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు.

గౌ॥ రెవిన్యూమంత్రిగారు గతనెల 15 తేదీన ఏటికొప్పాక గ్రామము వెళ్లినపుడు రైతుసంఘము వారు ఇందేశమ్మవాక ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టునిమిత్తము రాయబారము వెడలి లోతువరాహామైనను చేసిన క్రింద 9 జమీందారీ, 17 గవర్నమెంటు గ్రామములున్నా కలవనియు, సదరు 26 గ్రామములకున్నా కొండగెడ్డవంటి తరాపానికి ఆధారమనియు, నీటిసప్లయి సరిగాలేక పంటలుచెడిపోవుచు రైతు నానాటికి క్షీణించిపోవుచున్నాడనియు, గవర్నమెంటు సగటున సాలీనా రు 10 వేలు రెమిషను యిప్పించుచున్నారనియు, ఆయినను రైతుకు రెమిషను మొత్తముకంటె మూడురెట్లయినను అధికనష్టము కల్గుచున్నదనియు గవర్నమెంటు వారియొక్కయు, రైతుయొక్కయు లాభంకొరకు ఒక ప్రాజెక్టు నిర్మింపవలసిన అవసరం కలదనియు, యీ ప్రాజెక్టునుగూర్చి చాలకాలముగ ఆందోళన జరుగుచున్నప్పటికిన్ని వాల్తేరు ప్రస్తావనకు తేబడి యేదోఒక కారణంచేత సదరు ప్రపోజల్సు నిరాకరింపబడుచుండెననియు' యిప్పటికైనను గవర్నమెంటువారు ఆ ప్రపోజల్సును పునరాలోచించుట ఆవశ్యమనియు, తెల్పిరి.

దీనికొరక 2-వ పేజిలోచూడుడు.

జీరకభ్రాంగ్

అజీర్ణం, అరుచి, వాంతులు, శూల, జ్వరం, తలతిరుగుట, నోట నీరూరుట, పైత్యవికారముల తక్షణం నిలుపును, వైద్యులచే బాగుగా గాంచినది రుచిగానుండును. వెల రు 0-4-0.

జీరకభ్రాంగ్ ఆఫీసు, తిరుపతి.

అన్ని మందులషాపులలో దొరకును.

1932 నుండి నెల్లూరులో ప్రసిద్ధిగాంచిన

డాక్టరు. యం. కె. కోరాగారి దంత చికిత్సాశాల.

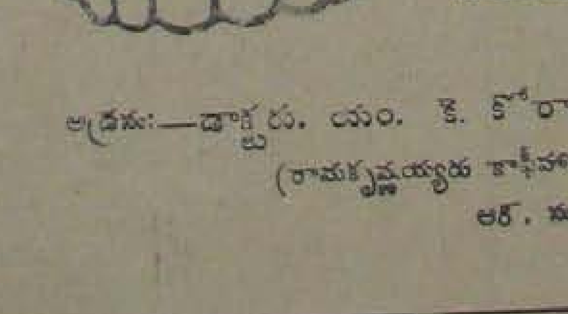

పరిశుభ్రమైన దంతములవలన మనశరీరమునకు ఆరోగ్యము కలుగుచున్నది

ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యము.

దంతములు నమ్మకముగా గ్యారంటిగా కట్టబడును.

అడ్రసు:—డాక్టరు. యం. కె. కోరా.

(రామకృష్ణయ్యరు కాఫీహోటలు ఎదుట వుండు

ఆర్. సుబ్బయ్యనాయుడుగారి మిద్దెలో)

ట్రంకురోడ్డు నెల్లూరు.

కాంగ్రెసు - రైతుసంఘాల సంబంధము.

డాక్టరు పట్టాభిగారి వింతఅభిప్రాయాలు.

—oOo—

నండూరి ప్రసాదరావుగారు.

19—1—38 ఆంధ్రపత్రికలో కాంగ్రెసు కర్షక రైతుసంఘాలవలంబించవలసినవైఖరిని గూర్చి పట్టాభిగారి అభిప్రాయాలు ప్రకటింపబడ్డాయి. పట్టాభిగారి అభిప్రాయానుసరణిచే నడుక రైతు ఉద్యమం నడుస్తే అది పూర్తిగా నాశనమగుతుంది యనివార్యం. ఆభిప్రాయానికి కారణాలివి:-

1. కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా కార్మిక, కర్షక సంఘాలు పనిచేయకూడదనిమాట సరియైనదేగాని కాంగ్రెసులో లోబడి పనిచేయాలంటే ప్రత్యేక సంఘాలెందుకో తెలియుటలేదు. కాంగ్రెసే అనేకపర్యాయాలు ప్రత్యేకసంఘాల అవుసరాన్ని గుర్తించి తీర్మానించియున్నది. కాంగ్రెసు అంటే కార్మిక కర్షకులు, ఇతరపీడిత ప్రజాసామాన్యం తమ్మపీడించే ధనికవర్గాలతో కూడా కలిసి ప్రధమావుసరమగు స్వాతంత్ర్యసంపాదనకై బ్రిటీషు ప్రభుత్వంతో పోరాడుటకై ఏర్పాటుచేసికొన్న సంస్థ. ఈ స్వాతంత్ర్యవుసరం నేటి ప్రథమావుసరమైనా తమ అంతిమాదర్శమగు వర్గరహిత సమాజస్థాపనను విస్మరించరానిదికాదు. ఆ ఆదర్శంకోసమయ్యే ఇప్పటినుండీ తయారగుటకు తమప్రత్యేక సంఘాలవుసరం.

2. కాంగ్రెసులో వివిధవర్గాలవారు ఉన్నారు. వీరంతా జాతీయసమస్యలపై కాంగ్రెసుగా ఏకమైనారేగాని తమమధ్యజరుగు పోరాటాన్ని విరమించలేదు- తాత్కాలికంగానైనా. భూస్వాములు, షాహుకార్లు రైతులను పీడించటం మానలేదు. పరిశ్రమాధికార్లు కూలీలను దోచుకోవటం మానలేదు. వ్యాపారస్థులు ధరలెక్కువచేసి లాభాలుకొట్టటం మాననూలేదు. వీరు కూలీరైతులతో కలిసి తమ్మందరను దోచుకొను బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవాదంతో పోరాడ స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో చేరినా, వారిని పీడించటం మానలేదు. కాబట్టి తమ స్వల్పహక్కులకొరకైనా నేడు పోరాడుటకు కూలీలు రైతులు ప్రత్యేకంగా కృషిసల్పాలి. కాబట్టియే ప్రత్యేకసంఘాలవుసరం.

3. నేటి కూలీరైతుల దుస్థితికి ప్రబలకారణం బ్రిటీషుప్రభుత్వం. నవీనతన విధానానికి సరిపడని పురాతన కొల్లగొట్టే పద్ధతియగు జమీందారీ పద్ధతి, బ్యాంకింగు పద్ధతి [illegible] రక్షకిగానున్నది. ఈపద్ధతులకు పెట్టుబడిదారీవిధానానికి ఇండియాలోటి వలసదేశాలలో సంబంధాలెక్కువకాన ఈ పురాతనపద్ధతులను అంతమొందించుటకు పెట్టుబడిదారీవర్గము పూర్తిగా సమర్థముగాని ఇష్టురాలుగాని కాదు. అందుచేత ఈ జమీందారీపద్ధతి మొదలగు వాటినెదుర్కొనుటకు రైతులు, కూలీలు ప్రత్యేకసంఘా లేర్పరచుకోవాలి.

4. దేశీయ పెట్టుబడిదారీ వర్గము సంపూర్ణంగా సామ్రాజ్య వ్యతిరేకిగాదు. దాని స్వభావం బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవాదానికి ప్రతికూలము మాత్రమే. తనకుమాత్రమే లాభకరమని తోచినప్పటికి బ్రిటీషుప్రభుత్వంతో రాజీపడి కొనుటలో సందేహము. కాబట్టి దాని అనిశ్చిత స్వభావం కాంగ్రెసును ధిక్కరించి పోరాటము నుండే [illegible]టకపోవచ్చును. అట్టి తరుణంలో రైతులు, కూలీలే నాయకత్వంవహించి కడవరకు స్వాతంత్ర్యపోరాటాన్ని నడిపించుటకుగాను ప్రథమంనుండి నిర్మాణసమస్యలను పోరాటాలలను తెలుసుకోవాలి. ఈ శక్తిసంపాదించుట ప్రత్యేక సంఘాలద్వారానే నెరవేరగలదు.

5. ఇవాళ కాకపోతే . రేపైనా కాన్స్టిట్యూయంటు ఎసెంబ్లీని ఏర్పర్చాలి. సమాజంలో నేడు అన్నివిధాల అధికారస్థానమందున్న ధనికవర్గాలు ఈ కాన్స్టిట్యూయంటు ఎసెంబ్లీని పూర్తిగా ఆక్రమించుకొని తమస్వార్థాలకై ఉపయోగించుకోకుండా నిజమైన ప్రజాప్రతినిధి సభవుత్తుగానే ఏర్పర్చాలంటే అధికసంఖ్యాకులు, అజ్ఞానులునగు కూలీలు, రైతులు, ఇతరపీడిత ప్రజాసామాన్యం తమసంఘాలద్వారా దానిలో పాల్గొనాలి. ఈ విధంగానే వారు సరియైన ప్రాతినిధ్యం పొందగల్గుతారు.

6. కూలీలు, రైతులు కోరేది సోవియటులు, అంటే పంచాయితీలరాజ్యం. ఈపంచాయితీలు వృత్తిసంఘాలవారిచే ఎన్నుకోబడ్డ ప్రతినిధులతో గూడివుంటాయిగాని ప్రస్తుత పంచాయితీలవలె ఆస్థి హక్కుగలవారిచే మాత్రమే ఎన్నుకోబడవు. కాబట్టి వృత్తిసంఘాలు అవుసరం. కాంగ్రెసు శాశ్వతమైనసంస్థకాదు, కాజాలదు; దాని పూర్తిపరిణామము స్వాతంత్ర్యసంపాదనకై జాతీయైక్య సంఘముగా మారుటవరకే కాబట్టి సోవియటు పరిపాలన నేర్పాటుకై అవుసరమగు కార్మిక, కర్షక రాజ్యాన్ని ఏర్పరచుట కాంగ్రెసు శక్తికిమించినపని. కార్మిక, కర్షకపార్టీలే ఆ కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చగలవు గాన ప్రత్యేకసంఘాలు అవుసరమే.

7. నేటి రాజకీయ పోరాటగతిని చూస్తే ఈస్వతంత్ర వర్గసంఘాలును అవుసరమగుచున్నాయి. కార్మిక, కర్షకుల రోజు రోజుపోరాటమునే ఆధారంగాగొని, అభివృద్ధి పొందవలసిన జాతీయపోరాటం ఈ కార్మిక కర్షకోద్యమాభివృద్ధిని మిక్కిలి కోరుకూడావుంది. తమతమ హక్కులకొరకైన ఈపోరాటం తమతమ సంఘాలద్వారానే స్వతంత్రంగా జేయబడవలసివుంది. కాబట్టే స్వతంత్రవర్గసంఘాలు అవుసరమగుచున్నాయి.

8 రైతుసంఘాల కోర్కెలన్నీ కాంగ్రెసు అంగీకరించక పోవచ్చునని పట్టాభిగారే చెప్పారు. కాబట్టే రైతుల కోర్కెలన్నిటి కొరకై రైతుసంఘాలవుసరమగుచున్నాయి.

రైతులు కూలీలు తమతమ హక్కులనుపొంది సంపూర్ణంగా వికసించాలంటే బ్రిటీషుప్రభుత్వం, దానినీడక్రిందనే బ్రతుకు జమీందారీ బ్యాంకింగు విధానాలు అడ్డువస్తున్నాయి. కాబట్టి బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వంతో పోరాడుట వీరి కర్తవ్యం. ఈవిధంగా రైతు కూలీఉద్యమాలు జాతీయోద్యమంగా పరిణమిస్తాయి. కాని సంపూర్ణాశయాలను పొందాలంటే బ్రిటీషు అధికారం పోయిన పిమ్మటకూడా దేశీయకొల్లగొట్టు విధానాన్ని అంతమొందించుటకై కృషిసల్పాలి. దానికై నేటినుండి సంసిద్ధులైయుండాలి. కాబట్టి కూలీ రైతుఉద్యమాలు జాతీయోద్యమానికి ప్రతికూలము కాకపోవుటేగాక, పైగా కూలీ, రైతులఉద్యమంనుండే జాతీయోద్యమము, జాతీయైక్యసంఘమగు కాంగ్రెసు బలన్ని సంపాదించుకుంటాయి.

కాంగ్రెసంటే జాతీయైక్యసంస్థ; కాబట్టి జాతీయసమస్యలు సంబంధించి నంతవరకు రైతుసంఘాలు తప్పక కాంగ్రెసునను సరించియే పోతాయి. కాని కాంగ్రెసు జాతీయసంస్థగాక ఒక ప్రత్యేక వర్గసంస్థగా—అనగా పెట్టుబడిదారీవర్గం యొక్క సంస్థగా వ్యవహరించి జాతీయదృష్టిని స్వాతంత్ర్యపోరాటదృష్టిని విసర్జించిందంటే, అనగా కాంగ్రెసు, కాంగ్రెసు సిద్ధాంతాలకే భంగకరంగా ప్రవర్తిస్తే రైతుసంఘాలట్టి జాతీయతా విరుద్ధసంస్థతో సంబంధాలు తెంచుకోవలసి వస్తుంది. ఇటీవలవరకు కాంగ్రెసుపైవర్గాల కొరకే పాటుపడిందని, అందువల్లనే 1920 కు పూర్వము అది ప్రజాసామాన్యానికి దూరంగా కొద్దివిద్యావంతుల సంస్థగా మాత్రమే వుండని పట్టాభిగారే తన కాంగ్రెసు చరిత్రలో వ్రాశారు. ఆవర్గాల ప్రత్యేక లాభాలకుగాక జాతీయతదృష్టితో జాతీయ హక్కులకై కృషి చేయప్రారంభించగానే ప్రజాసామాన్యము కాంగ్రెసు అందచేరింది. 1920 కి పిమ్మట కాంగ్రెసులో కల్గినమార్పుఇదియే. కాని తిరిగి కొందరు ఈప్రజాసామాన్యబలంతో కాంగ్రెసు పైవర్గాల లాభాలకుమాత్రమే పాటుబడుసంస్థగా సంకుచిత మొనర్చుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఈసంకుచిత దృక్పథం జాతీయోద్యమమునకుగాని, జాతీయ సంస్థయైన కాంగ్రెసుకుగాని లాభకరము కాజాలదు. దీన్ని అరికట్టాలంటే కాంగ్రెసును సరియైన జాతీయసంస్థగా చేయాలంటే వర్గసంఘాలన్నీ తమస్వతంత్రతను నిలుపుకుంటూ, జాతీయపోరాటంకొరకు కాంగ్రెసులో ప్రాతినిధ్యంపొందాలి అవాకే ఒకవర్గం ఇతరవర్గాన్ని లోకువచేసికొని కాంగ్రెసును స్వలాభాలకై వినియోగించజాలదు ఈవిషయాన్నే గుర్తించవలసి యుంటుంది కాంగ్రెసువాదులు.

జ్యోతిషము

ధర్మన్యాయమగు 5 ప్రశ్నలకు జవాబులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రు 0-4-0 వి. పి. ఖర్చు 0-4-0. జననకాల వివరము లేక ప్రశ్న వ్రాయుకాలము వయస్సు తెలుపవలెను.

హనుమరాక్ జ్యోతిషాశ్రమం,
తిరుత్తణి, P. O. చిత్తూరుజిల్లా

ప్రతి వస్తువుమీాదను మా ట్రేడుమార్కు "*V. T. N*" గుర్తింపుడు.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలముబాధనివార్ణని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్ల పోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును, వాపుల రూపుమాపును. దద్దును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

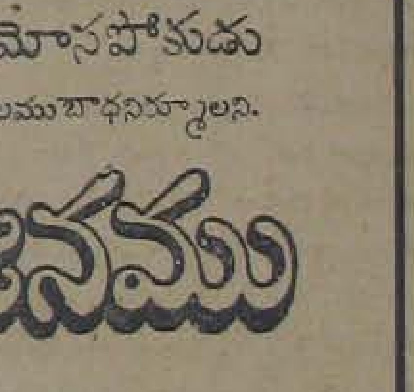

స్టౌ బీడీ

ఒకసారి త్రాగి పొగాకుకండలి సువాసన గమనించుడు.

సెంట్రల్ స్టూడియోస్ వారి తెలుగు టాకీ రత్నము.

తుకారాం

సి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయులు, సురభి కమలాబాయి, బాలసరస్వతి ఆంధ్ర సినిమా నాటక రంగములలో ఆంధ్రుల అభిమానము చూరగొన్న ప్రసిద్ధతార లింకెందరో యీ టాకీలో పాల్గొన్నారు.

ఆంధ్రనాటక రంగమున తుకారాం ఆబాల గోపాలము ఎరింగినదే; తుకారాం పాత్రవహించుటకు అద్వితీయుడగు నటకునితో,

క్రొత్త పద్ధతితో సాంకేతిక ప్రవీణుల పరిశీలనక్రింద తయారు చేయబడినది.

చిత్రములో సి. యస్. ఆర్. అమృత గానము, సురభి కమలాబాయి అద్భుత నటనా చాతుర్యము,

బాల సరస్వతి దయానీయమైన భూమిక, ఇతర నటీనటుల నటనా సమర్థత మిమ్ములను ముగ్ధులను చేయగలవు.

పాండురంగ భజన యీ చిత్రంలో ఒక ప్రత్యేక ఆకర్షణ.

ప్రతివారును తప్పక చూడవలసిన చిత్రము.

ఆంధ్రదేశ మంతటను విజయ స్వాగతాలు అందుకొంటున్నది.

మీమీనగరములలోని థియేటర్లలో విడుదలకై వేచియుండుడు.

For Booking Apply to:

Central Studios Ltd.,

COIMBATORE.

Printer Publisher, and Editor—N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Press, 92 Danduvari St, Nellore.